TREŚĆ:

Nakładem Izby Przem.-Handlowej w Gdyni. — Redaktor odpow. **Leon Godlewski.**

BIULETYN
IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ W GDYNI
HANDEL I TRANSPORT MORSKI

BULLETIN of the Chamber of Industry and Commerce at Gdynia	BULLETIN de la Chambre d'Industrie et de Commerce de Gdynia	MITTEILUNGEN der Industrie und Handelskammer in Gdynia

ROK VI | GDYNIA, 15 października 1937 r. | NR 19

Redakcja i Administracja: Izba Przem.-Handl. w Gdyni. — **Ref. Prasowy,** ul. 10 Lutego 24, tel. centrala 39-31
Prenumerata: w kraju kwartalnie 4,50 zł, zagranicą 7,50 zł.
Konto P. K. O. Nr. 204.415 — Cennik ogłoszeń wysyła się na żądanie.

Wizyta Ministra Przemysłu i Handlu do krajów bałtyckich

Minister Przemysłu i Handlu p. Antoni Roman odbył ostatnio podróż oficjalną do Estonii, Finlandii i Łotwy. O celach i wynikach swej podróży P. Minister Roman wypowiedział redaktorowi Biuletynu uwagi następujące:

— Udając się w tę podróż drogą morską i oczywiście na statku polskim, utrzymującym regularne połączenie z portami Estonii i Finlandii, pragnąłem przede wszystkim podkreślić, że Polska ma wielkie zainteresowanie w żegludze na Bałtyku i że przywiązuje wielką wagę do rozwoju swych stosunków handlowych z państwami bałtyckimi drogą morską. Polska dąży do zajęcia na Bałtyku miejsca, które jej się należy i do współpracy jak najściślejszej z państwami, osiadłymi nad Bałtykiem. Z tych też względów znaczenie polskiej bandery powinno na morzu tym wzrastać, co idzie w parze z ogólnym ożywieniem wymiany handlowej pomiędzy państwami bałtyckimi i skandynawskimi między sobą i z ich penetracją na dalsze rynki. Rozwój dalekomorskich, zaoceanicznych połączeń portu gdyńskiego może mieć poważne znaczenie nie tylko dla obsługi potrzeb handlowych Polski, lecz również potrzeb państw bałtyckich, które siłą rzeczy nie są w możności i nie mają potrzeby rozwijać samodzielnie tak rozgałęzionej sieci bezpośrednich połączeń z dalekimi krajami za oceanami.

Chciałbym przy tej sposobności podkreślić sprawność i wysoką efektywność naszej linii regularnej z Estonią i Finlandią. Skorzystałem z mej podróży na „Cieszynie", aby zaznajomić się możliwie wszechstronnie z pracą na tym statku podczas podróży morskiej i z pracą całej załogi. Stwierdzam z zadowoleniem, że wszystkie komórki tej jednostki morskiej funkcjonowały jak najsprawniej, mieliśmy w obie strony pełny ładunek. Przyjście do Tallina nastąpiło z dokładnością w czasie do jednej minuty, to samo stwierdziłem przy powrotnej podróży z Helsinek do Rygi; przycumowaliśmy w centrum stolicy Łotwy, w pobliżu zamku, punktualnie o godzinie 10,30 rano, tak jak przewidziane było w planie podróży.

Sprawę wzajemnej współpracy na szlakach morskich poruszałem z mymi kolegami w Estonii, w Finlandii i na Łotwie i przyznać muszę z zadowoleniem, że znalazłem u nich zrozumienie dla tych spraw i gotowość współpracy. Mówiąc o mej podróży, wspomniałem o sprawach morskich na pierwszym miejscu dlatego, że pragnąłbym, aby sfery gospodarcze, działające w dziedzinie obsługi naszego handlu morskiego, zwróciły na ten stan rzeczy specjalną uwagę.

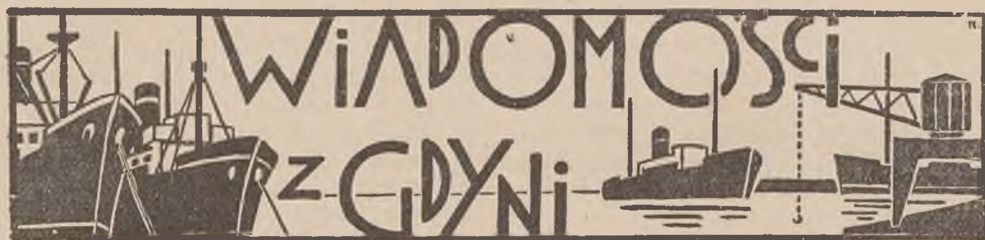
Oczywiście, że uważałem za konieczne porozumieć się z mymi kolegami w Estonii, w Finlandii i na Łotwie w sprawach, dotyczących naszej wzajemnej wymiany handlowej. Jak wiadomo, ze wszystkimi tymi państwami mamy bilanse handlowe kształtujące się zasadniczo aktywnie. Jest to rzeczą zrozumiałą ze względu na to, że dostarczamy im przeważnie surowce, których tym państwom brak. Z drugiej strony zbliżona struktura gospodarcza Estonii i Łotwy sprawia trudności

w wynalezieniu takich towarów, jakie moglibyśmy od nich nabywać. Niemniej jednak, stwierdzić mogłem w czasie mej podróży tak w Estonii i na Łotwie, jak również i w Finlandii zrozumienie dla tak gospodarczo kształtującego się stanu rzeczy. Zadaniem naszym jednak być powinno jak najgruntowniej poznać nasze wzajemne potrzeby i wpłynąć na takie kształtowanie się nadal naszych stosunków handlowych, ażeby mogły się one przyczynić do wydatniejszego podniesienia obrotów wzajemnych, i to w tym celu, abyśmy nie szukali w dalekich krajach takich artykułów, w które moglibyśmy się zaopatrzyć u naszych sąsiadów nad Bałtykiem.

Będę dążył do tego, aby stworzyć po mojej podróży odpowiednie warunki w tym kierunku, uważam jednak, że inicjatywa prywatna powinna dążyć do tego samego celu.

Na zakończenie pragnę wspomnieć o tym, że przyjęcie, jakiego doznaliśmy podczas całej naszej podróży, było nacechowane najdalej posuniętą serdecznością i szczerością. Mieliśmy możność nie tylko wejść w kontakt z przedstawicielami rządów, lecz również z licznymi przedstawicielami życia gospodarczego, uważałem, że również i te kontakty mają dla nas wielkie znaczenie praktyczne. Zwiedziliśmy najbardziej typowe dla każdego ze wspomnianych państw warsztaty pracy: widzieliśmy kopalnię łupku bitumicznego w Estonii, który to przemysł ma decydujące znaczenie na kształtowanie się stosunków gospodarczych w tym państwie i odgrywa olbrzymią rolę w jego eksporcie, widzieliśmy olbrzymie zakłady celulozy w Finlandii, funkcjonujące od dawna oraz nowowznoszone z ogromnym rozmachem, widzieliśmy wreszcie na Łotwie gigantyczne roboty przy budowie tamy wodnej na Dźwinie, która dostarczy znaczne zasoby energii elektrycznej, na koniec w Rydze zaznajomiliśmy się z wzorową organizacją eksportu masła, która stworzyła to, że masło łotewskie pod względem jakości na rynkach zagranicznych ustępuje jedynie masłu duńskiemu.

Skonstatowałem ku memu zadowoleniu stan prosperity u naszych sąsiadów nad Bałtykiem, skonstatowałem również, rzetelne dążenia z ich strony do rozwinięcia współpracy gospodarczej z nami. Ponieważ równie rzetelne dążenia do współpracy z nimi istnieją także z naszej strony, spodziewam się, że pobyt mój w Estonii, Finlandii i na Łotwie, aczkolwiek krótki, wyda pomyślne rezultaty.

POSIEDZENIE PREZYDIUM IZBY.

W dniu 12 października odbyło się pod przewodnictwem Prezesa Izby p. Stanisława Tora posiedzenie Prezydium Izby. Podczas posiedzenia tego Prezydium zaznajomiło się szczegółowo z wykonaniem budżetu Izby w roku bieżącym oraz omówiło projekt preliminarza budżetowego na rok 1938, który został przesłany do rozpatrzenia Izbowej Komisji Budżetowej, po czym z jej uwagami przedłożony zostanie do zatwierdzenia Plenarnemu zebraniu. W związku z tym Prezydium postanowiło zwołać zebranie to na dzień 29 października, zaś zebranie sekcyj izbowych na dzień 28 października. W dalszym ciągu posiedzenia Prezydium omówiło zagadnienia, związane z mającym nastąpić rozszerzeniem okręgu izbowego, wynikającym z ustalenia nowych granic województwa pomorskiego oraz wysłuchało referatu dyrektora Izby dra Kulikowskiego w sprawie uruchomienia w Gdyni arbitrażu skór surowych.

POBYT W GDYNI P. TADEUSZA SZUMAŃSKIEGO, REFERENTA HANDLOWEGO POSELSTWA R. P. W ATENACH.

W dniu 14 października przybył do Izby naszej p. Tadeusz Szumański, referent handlowy Poselstwa R. P. w Atenach. Celem wizyty p. Szumańskiego było zaznajomienie się z dezyderatami sfer gospodarczych tak handlowych jak i żeglugowo-portowych w odniesieniu do stosunków z Grecją.

Izba nasza ułatwiła p. Szumańskiemu nawiązanie kontaktów z poszczególnymi firmami, które ze swej strony sformułowały swe dezyderaty. Zaznaczyć należy, że dotychczasowa praktyka wizyt przedstawicieli polskich placówek zagranicznych wykazała pożytek tego rodzaju kontaktów, dających możność z jednej strony zaznajamiania czynników polskich z warunkami pracy na rynkach zagranicznych, a z drugiej poinformowania przedstawicieli polskich za granicą z dezyderatami sfer krajowych.

ZAMORSKIE OBROTY TOWAROWE PORTU GDYŃSKIEGO W MIESIĄCU WRZEŚNIU BR. ORAZ W PIERWSZYCH 3 KWARTAŁACH B. R.

Zamorskie obroty towarowe portu gdyńskiego w mies. *wrześniu* br. osiągnęły 748.278 ton wobec 759.671,8 ton w mies. sierpniu br. oraz 654.878,4 ton w mies. wrześniu 1936 roku.

Miesiąc sprawozdawczy podobnie jak i poprzedni miesiąc sierpień przynosi nieznaczny 1,5%-owy spadek obrotów w porównaniu z ub. mies. sierpniem br. (759.671,8 ton) oraz 14,2%-owy wzrost w stosunku do miesiąca września 1936 r. (654.878,4 ton).

Ogólne wyniki zamorskich obrotów towarowych portu (przywóz i wywóz łącznie) w pierwszych 3 kwartałach br. (6.632.336,8 ton) wykazują 19,4%-owy wzrost obrotów w porównaniu z analogicznym okresem czasu roku ubiegłego (5.551.687 ton). Kształtowanie się wzrostu zamorskich obrotów towarowych portu *(przywóz łącznie z wywozem)* ilustruje poniższe zestawienie:

Okres czasu rb.	+ — % w porównaniu z analogicznym okresem czasu roku ubiegłego
I	— 10.8%
I—II	— 0,1%
I—III	+ 8,4%
I—IV	+ 14.4%
I—V	+ 15.6%
I—VI	+ 20,3%
I—VII	+ 20,9%
I—VIII	+ 20,1%
I—IX	+ 19,4%

Na uzyskanie tych ogólnych obrotów zamorskich w okresie pierwszych dziewięciu miesięcy roku bieżącego złożył się przywóz zamorski — 1.270.130,1 ton oraz wywóz zamorski — 5.362.206,7 ton.

Przywóz zamorski w okresie pierwszych dziewięciu miesięcy (I—IX) br. (1.270.130,1 t.) wykazuje poważny 42,5%-owy wzrost obrotów w porównaniu z przywozem zamorskim w tym samym okresie czasu roku ubiegłego (890.765,4 ton).

Wywóz zamorski w 3 pierwszych kwartałach rb. (5.362.206,7 t.) wykazuje 15,04%-owy wzrost obrotów w stosunku do analogicznego okresu czasu roku ubiegłego (4.660.921,6 ton). Podobnie jak i w poprzednim miesiącu sierpniu br. import wykazuje osłabienie tempa wzrostu.

Jak się kształtował wzrost importu i eksportu w okresie pierwszych dziewięciu miesięcy rb. to zilustruje to poniższe zestawienie:

Okres czasu rb.	+ — % w porównaniu z analogicznym okresem czasu roku ubiegłego. *Import*	*Eksport*
I	+ 24.6%	— 16,1 %
I—II	+ 40.1%	— 6,04%
I—III	+ 46,9%	+ 2,2 %
I—IV	+ 52,2%	+ 8,05%
I—V	+ 52,6%	+ 8,9 %
I—VI	+ 50,3%	+ 13,1 %
I—VII	+ 54.3%	+ 14.7 %
I—VIII	+ 48,7%	+ 14,7 %
I—IX	+ 42,5%	+ 15,04%

W przeciwieństwie do eksportu, którego tempo wzrostu zwiększa się stale import, począwszy od miesiąca lipca br. ulega pewnemu nieznacznemu zahamowaniu. Na uzyskanie ogólnych obrotów zamorskich w miesiącu sprawozdawczym rb. (748.278,— ton) złożył się przywóz zamorski — 116.684,1 ton oraz wywóz zamorski — 631.593,9 ton.

Import zamorski w miesiącu sprawozdawczym rb. (116.684.1 ton) wykazuje 17,1%-owy spadek w porównaniu z ub. miesiącem sierpniem br. (136.633,8 t.) oraz nieznaczny 1,1 procentowy wzrost w stosunku do miesiąca września rb. (115.315,4 ton).

Spadek importu w miesiącu sprawozdawczym w porównaniu z ub. m. sierpniem br. spowodowały przede wszystkim pozycje (w nawiasie dane za m. sierpień br.): ryż surowy — 79 ton (7.683 ton), żywica — 790 ton (851 t.), śledzie solone — 4.027 t. (4.818 t.), rudy różne i wypałki pirytowe — 13.395 t. (14.111 t.), oleje — 116 t. (243 t.), asfalt — 5 t. (724 t.), tytoń — 223 t. (777 t.), siarka — 801 t. (878 t.), przetwory chemiczne — 141 t. (380 t.), farby — 69 t. (154 t.), garbniki — 517 t. (588 t.), juta — 602 t. (1.064 t.), szmaty — 868 t. (1.343 t.), kauczuk — 337 t. (540 t.), celuloza — 725 t. (1.234 t.), złom żelazny — 28.936 t. (63.279 t.), wyroby żelazne i metalowe— 179 t. (407 t.), maszyny, aparaty i części — 391 t. (498 t.), oraz części wagonów i lokomotyw — 214 t. (253 t.)

Do pozycyj importu, które wzrosły w miesiącu sprawozdawczym w porównaniu z ub. m. sierpniem należą: nasiona oleiste różne — 3.612 t. (2.241 t.) piryty — 7.500 t. (brak), tłuszcze zwierzęce surowe — 1.359 t. (913 t.), tran — 1.583 t. (316 t.), napoje alkoholowe i inne — 108 t. (74 t.), fosforyty — 9.557 t. (4.221 t.), żużle Thomasa — 17.566 t. (11.200 t.), skóry — 2.639 t. (2.259 t.), wełna — 757 t. (633 t.), bawełna — 6.730 t. (4.214 t.), odpadki bawełny — 228 t. (191 t.), przędza bawełniana — 231 t. (168 t.), papier i makulatura — 2.049 t. (1.507 t.). papa i tektura — 46 t. (24 t.), żelazo surowe — 807 t. (520 t.), metale różne — 210 t. (158 t.), oraz samochody, motocykle i części — 507 t. (475 t.)

Szczegółowo ilustruje przywóz zamorski w mies. wrześniu rb. w porównaniu z tym samym miesiącem roku ubiegłego oraz m. sierpniem rb. poniższe zestawienie:

IMPORT (tony)

	Wrzesień 1937	Sierpień 1937	Wrzesień 1936
Nasiona różne	2	4	64
nasiona oleiste	3.612	2.241	2.017
ryż surowy	79	7.683	7.169
owoce świeże	1.092	851	1.366
owoce suszone	636	596	428

konserwy owocowe	9	27	3
orzechy i migdały	80	23	9
kawa	311	350	709
herbata	86	111	120
kakao	331	120	643
korzenie	114	86	73
rośliny i mater. rośl.	63	213	107
żywica	790	851	397
śledzie świeże	909	146	421
śledzie solone	4.027	4.818	5.311
rudy różne i wyp. piryt.	13.395	14.111	10.811
piryty	7.500	—	—
oleje	116	243	143
smoła i smary	10	29	2
asfalt	5	724	584
tłuszcze i oleje rośl.	373	232	559
tłuszcze zwierz. sur.	1.359	913	1.451
tran	1.583	316	494
napoje alkoholowe	108	74	57
tytoń	223	777	107
siarka	801	878	181
przetwory chemiczne	141	380	239
farby	69	134	26
garbniki	517	588	1.530
fosforyty	9.557	4.221	11.197
żużle Thomasa	17.566	11.200	9.700
sól potasowa	—	—	—
skóry	2.639	2.259	3.810
wełna	757	633	1.221
odpadki wełniane	63	65	111
przędza wełniana	31	13	35
bawełna	6.730	4.214	4.883
odpadki bawełny	228	191	213
przędza bawełniana	231	168	211
len, konopie, sizal i in. wł.	46	81	63
juta	602	1.064	1.675
szmaty	868	1.343	1.893
kauczuk	337	540	711
wyroby gumowe	185	80	67
papier i makulatura	2.049	1.507	1.579
papa, tektura	46	24	11
celuloza	725	1.234	719
żelazo surowe	807	520	532
metale różne	210	158	237
złom żelazny	28.936	63.279	35.851
miedź	1.622	1.612	899
cyna	69	142	148
wyroby metalowe	179	407	303
maszyny, aparaty i części	391	498	364
części wagonów i lok.	214	253	376
samochody, motocykle i części	507	475	53
różne	2.748	2.912	3.430
Razem	116.684	136.634	115.315

Nieznaczny wzrost importu zamorskiego w miesiącu sprawozdawczym w porównaniu z tym samym miesiącem roku ubiegłego (w nawiasie dane za mies. wrzesień 1936 r.) spowodowały przede wszystkim pozycje: nasiona oleiste — 3.612 t. (2.017 t.), żywica — 790 t. (397 t.), śledzie świeże — 909 t. (421 t.), rudy różne i wypałki pirytowe — 13.395 t. (10.811 t.), piryty — 7.500 t. (brak), tran — 1.583 t. (494 t.), siarka — 801 t. (181 t.), żużle Thomasa — 17.566 t. (9.700 t.), bawełna — 6.730 t. (4.883 t.), papier i makulatura — 2.049 t. (1.579 t.), żelazo surowe — 807 t. (532 t.), miedź — 1.622 t. (899 t.), maszyny, aparaty i części — 391 t. (364 t.) oraz samochody, motocykle i części — 507 t. (53 t.)

Decydujący wpływ wywarły tu towary masowe, jak rudy, piryty i żużle Thomasa.

Spadły natomiast pozycje (w nawiasie dane za mies. wrzesień 1936 r.): ryż surowy — 79 t. (7.169 t.), owoce świeże — 1.092 t. (1.366 t.), kawa — 311 t. (709 t.), kakao — 331 t. (643 t.), śledzie solone — 4.027 t. (5.311 t.), fosforyty — 9.557 t. (11.197 t.), skóry — 2.639 t. (3.810 t.), juta — 602 t. (1.675 t.), szmaty — 868 t. (1.893 t.), kauczuk — 337 t. (711 t.), złom żelazny — 28.936 t. (35.851 t.) oraz części wagonów i lokomotyw — 214 t. (376 t.) Spośród tych pozycyj zwraca jedynie uwagę poważny spadek importu złomu żelaznego.

W okresie trzech pierwszych kwartałów rb. w porównaniu z analogicznym okresem czasu roku ub. zwraca uwagę wzrost (w nawiasach dane za trzy kwartały 1936 roku): rudy różne i wypałki pirytowe — 130.089 t. (82.352 t.), nasiona oleiste — 38.808 t. (29.308 t.), owoce świeże — 36.156 t. (28.977 t.), śledzie solone — 19.069 t. (17.129 t.), piryty — 27.246 t. (11.716 t.), tran — 4.273 t. (1.963 t.), tłuszcze zwierzęce surowe — 10.078 t. (9.678 t.), tytoń — 2.275 t. (2.040 t.), siarka — 4.400 t. (2.344 t.), przetwory chemiczne — 2.099 t. (1.802 t.), farby — 372 t. (286 t.), fosforyty — 89.941 t. (83.923 t.), żużle Thomasa — 58.812 t. (38.536 t.), juta — 13.138 t. (9.288 t.), szmaty — 5.032 t. (4.349 t.), kauczuk — 5.032 t. (4.349 t.), wyroby gumowe — 1.854 t. (733 t.), papier i makulatura — 16.274 t. (10.185 t.), celuloza — 9.086 t. (5.155 t.), żelazo surowe — 5.476 t. (3.281 t.), metale różne — 2.350 t. (1.410 t.), złom żelazny — 496.350 t. (273.193 t.). miedź — 12.327 t. (8.826 t.), cyna — 1.188 t. (1.014 t.), cynk — 372 t. (230 t.), maszyny, aparaty i części — 4.451 t. (4.264 t.) oraz samochody, motocykle i części — 4.104 t. (877 t.)

Podobnie, jak i na terenie ogólnego handlu zagranicznego R. P. wzrost importu wykazują szczególnie surowce hutnicze, surowce dla krajowych fabryk nawozów sztucznych oraz z produktów gotowych — samochody, motocykle i ich części.

Spadły natomiast w okresie trzech pierwszych kwartałów rb. w porównaniu z analogicznym okresem czasu roku ubiegłego pozycje importu zamorskiego: nasiona różne — 305 t. (1.232 t.), ryż surowy — 46.001 t. (49.725 t.), owoce suszone — 2.885 t. (3.293 t.), kawa — 3.122 t. (4.838 t.), smoła i smary — 294 t. (792 t.), asfalt — 2.017 t. (3.659 t.), tłuszcze i oleje roślinne — 2.863 t. (4.207 t.), garbniki — 10.406 t. (12.953 t.), skóry — 19.736 t.

(21.177 t.), wełna — 16.171 t. (19.160 t.), przędza wełniana — 271 t. (404 t.), bawełna — 58.492 t. (65.119 t.), juta — 8.187 t. (9.801 t.), wyroby żelazne i metalowe — 2.310 t. (5.142 t.), oraz części wagonów i lokomotyw — 2.479 t. (3.604 t.) Spośród wyżej wymienionych pozycyj należałoby podkreślić ok. 7%-owy spadek importu ryżu surowego, oraz ok. 10%-owy spadek bawełny surowej.

Wywóz zamorski w miesiącu wrześniu rb. (631.593,9 ton) wykazuje nieznaczny 1,3%-owy wzrost w porównaniu z ub. miesiącem sierpniem rb. (623.038 ton) oraz poważny 17,1%-owy wzrost w stosunku do miesiąca września 1936 r. (539.563 ton).

Decydujący wpływ jak w wielu poprzednich miesiącach, wywarła tu grupa wytworów mineralnych (w nawiasach dane za miesiąc sierpień br.): węgiel eksportowy — 500.200 t. (394.521 t.) oraz węgiel bunkrowy — 50.833 t. (32.412 t.) Poza grupą mineralną wzrosły pozycje: nasiona i rośliny — 381 t. (112 t.), bekony — 1.587 t. (1.553 t.), drób i ptactwo bite — 159 t. (24 t.), jaja — 2.578 t. (2.458 t.), przetwory mięsne — 2.061 t. (1.335 t.), makuchy — 580 t. (brak), salmiak — 60 t. (50 t.), karbid — 55 t. (40 t.). sól potasowa — 4.900 t. (155 t.), bawełna i odpadki — 226 t. (121 t.), bale i słupy — 10.662 t. (7.303 t.), drewno tarte — 17.228 t. (15.771 t.), klepki — 121 t. (76 t.), dykty i forniery — 1.455 t. (1.234 t.), papier — 683 t. (198 t.), żelazo surowe — 372 t. (255 t.) oraz metale różne — 156 t. (26 t.)

Grupa hodowlana wykazuje nieznaczny wzrost wywozu. Spośród produktów chemicznych zwraca uwagę ukazanie się poważnej partii soli potasowej. Miesiąc sprawozdawczy wnosi z dawna oczekiwaną poprawę wywozu tarcicy oraz bali i słupów.

Spadek wywozu zamorskiego w miesiącu sprawozdawczym w porównaniu z ub. mies. sierpniem br. wykazały pozycje: mąka ryżowa — 700 t. (1.226 t.). ryż wył. — 104 t. (153 t.), szynki i inne peklowane — 316 t. (385 t.), masło — 412 t. (612 t.), cement — 261 t. (586 t.), sól kuchenna i przem. — brak (392 t.), koks — 13.802 t. (23.790 t.), cukier — 606 t. (4.844 t.), wytłoki buraczane — brak (276 t.), mączka kostna — 150 t. (413 t.), siarczan amonu — brak (2.041 t.), skóry — 137 t. (180 t., tkaniny — 522 t. (658 t.), wyroby z drzewa — 478 t. (821 t.), papa i tektura — 204 t. (445 t.), żelazo handlowe — 5.083 t. (7.967 t.), wyroby żelazne i metalowe — 1.103 t. (1.894 t.), szyny kolejowe — 1.012 t. (4.040 t.), rury żeliwne i żelazne — 1.756 t. (2.640 t.). cynk — 1.514 t. (1.926 t.) oraz blacha cynkowa — 276 t. (283 t.) Produkty hodowlane wykazują nieznaczne wahania in minus. Zwraca natomiast uwagę poważny spadek wywozu cukru oraz produktów hutniczych. Ustał zupełnie również eksport siarczanu amonu.

Szczegółowo ilustruje wywóz zamorski w mies. wrześniu rb. w porównaniu z tym samym miesiącem roku ubiegłego oraz miesiącem *sierpniem rb.* poniższe zestawienie:

EKSPORT (tony)

	Wrzesień 1937	Sierpień 1937	Wrzesień 1936
Strączkowe	17	—	90
mąka ryżowa	700	1.226	850
mąka	—	—	50
mąka pastewna	—	—	857
ryż wyłuszczony	104	153	260
słód	834	810	855
owoce świeże	—	20	31
konserwy owocowe	1	2	17
nasiona i rośliny	381	112	263
szynki i inne pekl.	316	385	40
bekony	1.587	1.553	1.447
drób i ptactwo bite	159	24	213
jaja	2.578	2.458	1.623
masło	412	612	1.657
cement	261	586	1.156
sól kuch. i przem.	—	392	440
węgiel kamienny	500.200	477.031	394.521
węgiel bunkrowy	50.833	52.137	32.412
koks	13.802	23.790	27.145
oleje i parafina	—	6	12
tłuszcze zwierzęce	6	—	605
przetwory mięsne	2.061	1.335	1.404
cukier	606	4.844	13.839
napoje alkoholowe	17	15	18
spirytus	—	—	3
makuchy	580	—	356
otręby	—	—	409
wytłoki buraczane	—	434	276
soda	—	—	7
salmiak	60	50	38
karbid	55	40	129
farby	—	6	3
mączka kostna	150	413	102
biel cynkowa	228	424	351
sól potasowa	4.900	155	200
saletra	9	15	511
siarczan amonu	—	2.041	—
skóry	137	180	70
tkaniny	522	658	750
bawełna i odpadki	226	121	89
bale i słupy	10.662	7.303	—
drewno tarte	17.228	15.771	28.200
wyroby z drzewa	478	821	981
klepki	121	76	156
dykty i forniery	1.455	1.234	1.443
meble gięte	448	479	469
wyroby koszykarskie	56	58	148
papier	683	198	500
papa i tektura	204	445	251
celuloza	185	204	1.027
żelazo surowe	372	255	823
żelazo handlowe	5.083	7.967	6.865
metale różne	156	26	1
wyroby metalowe	1.103	1.894	2.226

szyny kolejowe	1.012	4.040	2.065
rury żeliwne i żel.	1.756	2.640	1.799
cynk	1.514	1.926	1.181
blacha cynkowa	276	283	467
różne	7.060	5.548	7.707
Razem	631.594	623.038	539.563

Wywóz zamorski w miesiącu sprawozdawczym rb. w porównaniu z tym samym miesiącem roku ubiegłego wykazuje poważny wzrost przede wszystkim dzięki grupie wytworów mineralnych, jak (w nawiasach dane za mies. wrzesień 1936 r.): węgiel kamienny — 500.200 t. (394.521 t.) oraz węgiel bunkrowy — 50.833 t. (32.412 t.) Poza grupą mineralną wzrosły pozycje następujące: nasiona i rośliny — 381 t. (263 t.), szynki i inne peklowane — 316 t. (40 t.), bekony — 1.587 t. (1.447 t.), jaja — 2.578 t. (1.623 t.), przetwory mięsne — 2.061 t. (1.404 t.), makuchy — 580 t. (356 t.), sól potasowa — 4.900 t. (200 t.), skóry — 137 t. (70 t.), bale i słupy — 10.662 t. (brak), papier — 685 t. (500 t.), metale różne — 156 t. (1 t.) oraz cynk — 1.514 t. (1.181 t.)

Spadły natomiast pozycje (w nawiasach dane za mies. wrzesień 1936 r.): mąka ryżowa — 700 t. (850 t.), mąka — brak (50 t.), mąka pastewna — brak (857 t.), ryż wyłuszczony — 104 t. (260 t.), masło — 412 t. (1.657 t.), cement — 261 t. (1.156 t.), sól kuch. i przem. — brak (440 t.), cukier — 606 t. (13.839 t.), biel cynkowa — 228 t. (351 t.), tkaniny — 522 t. (750 t.), drewno tarte — 17.228 t. (28.200 t.), żelazo handlowe — 5.083 t. (6.865 t.), szyny kolejowe — 1.012 t. (2.065 t.) oraz wyroby żelazne i metalowe — 1.103 t. (2.226 t.)

Spośród powyższych danych zwraca uwagę poważny spadek wywozu cukru, tarcicy oraz szeregu produktów hutniczych.

Eksport zamorski w okresie trzech pierwszych kwartałów rb. w stosunku do analogicznego czasu roku ubiegłego wykazuje wzrost przede wszystkim dzięki ok. 15%-owego wzrostu wywozu węgla kamiennego — 4.099.399 t. (3.567.809 t.), węgla bunkrowego 433.421 t. (277.341 t.) oraz koksu — 186.129 t. (169.076 t.) Poza grupą mineralną wzrosły pozycje wywozu: mąki ryżowej — 4.392 t. (3.440 t.), szynek i innych peklowanych — 4.398 t. (939 t.), soli kuch. i przem. — 1.458 t. (1.125 t.), przetworów mięsnych — 17.222 t. (10.372 t.), melasy — 4.572 t. (brak) salmiaku — 574 t. (441 t.), mączki kostnej — 2.103 t. (1.707 t.), bieli cynkowej — 4.717 t. (2.888 t.), soli potasowej — 7.605 t. (2.836 t.), siarczanu amonu — 34.577 t. (13.424 t.), skór — 2.133 t. (682 t.), bawełny i odpadków — 3.351 t. (1.453 t.), bali i słupów — 28.718 t. (18.958 t.), wyrobów z drzewa — 4.972 t. (4.262 t.), dykty i fornierów — 13.288 t. (11.240 t.), mebli giętych — 4.250 t. (3.635 t.), papy i tektury — 2.278 t. (1.716 t.), żelaza surowego — 6.536 t. (5.807 t.), żelaza handlowego — 70.542 t. (60.987 t.), metali różnych — 1.576 t. (490 t.), wyrobów żelaznych i metalowych — 22.537 t. (14.604 t.), szyn kolejowych — 44.762 t. (5.311 t.), rur żeliwnych i żelaznych — 23.830 t. (17.675 t.) oraz cynku — 11.499 t. (10.965 t.)

Na ogół liczny jest szereg tych pozycyj eksportu, które wzrosły w roku bieżącym. Spośród tych pozycyj zwraca uwagę poważny ok. trzechkrotny wzrost wywozu siarczanu amonu, ok. dziewięciokrotny — szyn kolejowych, ok. 70%-owy — przetworów mięsnych oraz ok. 50%-owy — bali i słupów. Do pozycyj towarowych, których eksport uległ w roku bieżącym załamaniu należy przede wszystkim tarcica. Spadek eksportu drewna tartego w okresie trzech pierwszych kwartałów rb. w porównaniu z analogicznym okresem czasu roku ubiegłego wyniósł ok. 44% — 116.863 t. (206.267 t.) Poza poważnym spadkiem tarcicy zmniejszył się wywóz: nasion i roślin — 2.006 t. (5.209 t.), masła — 4.076 t. (8.895 t.), cementu — 4.566 t. (11.993 t.), tłuszczów zwierzęcych — 2.990 t. (3.945 t.), cukru — 30.042 t. (53.518 t.), makuchów — 9.178 t. (13.635 t.), wytłoków buraczanych — 2.818 t. (3.705 t.), sody — 4 t. (2.104 t.), karbidu — 1.430 t. (1.736 t.), saletry — 107 t. (561 t.), papieru — 3.958 t. (5.613 t.), celulozy — 3.614 t. (8.659 t.) oraz blachy cynkowej — 3.379 t. (4.436 t.) Spośród powyższych pozycyj zwraca uwagę poważny spadek wywozu masła, cukru i sody.

Ruch statków w miesiącu sprawozdawczym analogicznie do obrotów towarowych wykazuje w porównaniu z mies. sierpniem br. spadek ilości oraz pojemności statków. Przyszło bowiem 492 (493) statki o pojemności 482.531 n. r. t. (517.545 n. r. t.), wyszło zaś 505 (487) statków o pojemności 492.440 n. r. t. (514.990 n. r. t.)

Kolejność bander ukształtowała się następująco: Szwecja — 1 miejsce, Polska — 2, Anglia — 3, Niemcy — 4, Finlandia — 5, Włochy — 6, Dania — 7, Norwegia — 8, Stany Zjedn. Am. P. — 9, Łotwa — 10, Estonia — 11, Francja — 12, Holandia — 13, Grecja — 14, Rumunia — 15, Jugosławia — 16, W. M. Gdańsk — 17, Islandia — 18 oraz Panama — 19.

Bandera polska przesunęła się z 1 miejsca (w sierpniu) na 2 oraz bandera francuska z 7 miejsca (w mies. sierpniu) na 12 miejsce. Pozostałe bandery bez poważniejszych zmian.

Średni tonaż statku, zawijającego do Gdyni w mies. wrześniu rb. wyniósł 980,7 n. r. t. (1.049,7 n. r. t.) Średni postój statków w porcie wyniósł 48,5 godzin (49,8 godzin). Średnia ilość statków, przebywających jednocześnie w porcie wyniosła 43 (45).

Ruch statków w miesiącu wrześniu br. ilustruje poniższe zestawienie:

Ruch statków

	Przyszło		Wyszło	
	ilość	NRT.	ilość	NRT.
Polska	56	67.671	59	77.139
W. M. Gdańsk	4	1.276	5	2.799
Anglia	23	46.586	24	40.411
Dania	51	35.000	55	36.818
Estonia	26	15.741	26	16.183
Finlandia	33	33.775	36	39.870
Francja	4	12.934	3	12.564
Grecja	4	6.220	3	5.316
Holandia	25	10.457	21	8.102
Islandia	1	435	1	435
Jugosławia	1	1.135	2	3.884
Łotwa	24	28.902	23	27.297
Niemcy	57	41.053	56	35.835
Norwegia	41	30.458	44	32.324
Panama	—	—	1	800
Rumunia	1	2.288	2	4.509
Stany Zjedn. A. P.	9	28.851	9	28.851
Szwecja	119	81.482	123	84.037
Włochy	13	38.267	12	35.266
Razem	492	482.531	505	492.440

Ruch pasażerów w związku z zakończeniem się sezonu wycieczek morskich, organizowanych przez G. A. L., wykazuje poważne osłabienie. Przyjechało bowiem 1.504 (3.681) pasażerów, w tym: z Anglii — 71, Belgii — 24, Danii — 141, Finlandii — 25, Francji — 59, Holandii — 5, Stanów Zjedn. Am. P. — 206, Szwecji — 37, oraz wycieczek morskich G. A. L. — 936 (2.415). Wyjechało zaś 3.530 (4.946) pasażerów, w tym: do Anglii — 492, Argentyny — 402, Brazylii — 297, Danii — 62, Finlandii — 2, Francji — 307, Kanady — 95, Łotwy — 2, Niemiec — 1, Stanów Zjedn. Am. P. — 1.357, Szwecji — 11 oraz wycieczek morskich G. A. L. — 502 (2.274) osób.

IZBA ROZRACHUNKOWA PRZY ODDZIALE BANKU POLSKIEGO W GDYNI.

Bank Polski Oddział w Gdyni, doceniając znaczenie obrotu bezgotówkowego i idąc na rękę miejscowym Bankom, uruchomił z dniem 1 października br. Izbę Rozrachunkową, do której przystąpiły w charakterze uczestników:

1) Bank Cukrownictwa, S. A. w Poznaniu — oddział Gdynia.
2) Bank Gospodarstwa Krajowego, oddział Gdynia.
3) Bank Handlowy w Warszawie, S. A. — oddział Gdynia.
4) Bank Zachodni, S. A. — oddział Gdynia.
5) Dom Bankowy dr Józef Kugel i Ska, Ska Kom. w Gdyni.
6) Komunalna Kasa Oszczędności miasta Gdyni.
7) Państwowy Bank Rolny, oddział Gdynia.
8) Powszechny Bank Związkowy w Polsce, S. A. — oddział Gdynia.

RUCH BUDOWLANY W GDYNI W I PÓŁROCZU 1937 R. W PORÓWNANIU Z TYMŻE RUCHEM W CAŁEJ POLSCE.

W ruchu budowlanym na terenie Polski Gdynia w dalszym ciągu odgrywa bardzo poważną rolę ze względu na intensywność swej rozbudowy. Stan ilustruje tabela następująca:

Budynki rozpoczęte.

Wyszczególnienie	1934	1935	1936	I półrocze 1937
liczba budynków				
Miasta z ludnością ponad 20.000 mieszkańców . .	6 303	6 699	8 117	2 530
Gdynia	301	630	438	142
%% udział Gdyni w budownictwie miast . . .	4,8	9,4	5,4	5,6
kubatura w 1000 m³				
Miasta z ludnością ponad 20.000 mieszkańców . .	5,329	6 671	9,982	2,598
Gdynia	362	804	398	92
%% udział Gdyni w budownictwie miast . . .	6,8	12,1	4,0	3,5

Tablica ta obejmuje wyłącznie budynki mieszkalne.

Z zestawienia tego nie można wydać opinii o ruchu budowlanym w Polsce i w Gdyni w porównaniu z latami poprzednimi, gdyż mamy zaledwie jedno półrocze. Wyciągnąć natomiast można wniosek, że udział Gdyni w budownictwie miast ogółem wzrósł co do liczby domów, zmalał w odniesieniu do ich kubatury. Świadczy to, że w Gdyni zaczynają budować coraz mniejsze domy, albo buduje się stosunkowo dużo baraków.

Cyfra 5,6%, odnosząca się do budynków rozpoczętych, względnie 6,8% — do budynków zakończonych nabiera swego waloru, gdy porównamy ją z %% stosunkiem ludności Gdyni do ludności miast z ludnością ponad 20.000 mieszkańców, który wynosi 1,5%.

Przechodząc do budynków zakończonych otrzymujemy następujące zestawienie:

Budynki zakończone.

Wyszczególnienie	1934	1935	1936	I półrocze 1937
liczba budynków				
Miasta z ludnością ponad 20.000 mieszkańców . .	5 261	5 534	5 496	1 755
Gdynia	226	438	398	119
%% udział Gdyni w budownictwie miast . . .	4,3	7,9	7,2	6,8
kubatura w 1000 m³				
Miasta z ludnością ponad 20.000 mieszkańców . .	4 219	4 300	5 250	1 914
Gdynia	189	326	307	221
%% udział Gdyni w budownictwie miast . . .	4,5	7,6	5,8	11,6

Z zestawienia widać, że udział budownictwa gdyńskiego w budownictwie miast bardzo poważnie się podniósł, prawie dwukrotnie, jeżeli porównamy z rokiem poprzednim.

Przedstawmy inne porównanie, a mianowicie liczbę izb. Otóż liczba izb rozpoczętych w miastach z ludnością ponad 20.000 mieszkańców wynosi w I półroczu 1937 — 23.163, w Gdyni — 1.422, co stanowi 6,1%.

W budynkach zakończonych na terenie miast z ludnością powyżej 20-000 mieszkańców liczba izb wynosi w I półroczu 1937 r. — 16.435, w Gdyni — 2.555, co stanowi 15,5%.

NOWE DYPLOMY W MARYNARCE HANDLOWEJ.

Dnia 11 bm. pod przewodnictwem dyrektora Urzędu Morskiego p. inż. St. Łęgowskiego odbyło się posiedzenie Komisji Kwalifikacyjnej do orzekania w sprawach dyplomowych w marynarce handlowej. Komisja po rozpatrzeniu podań przyznała nowe dyplomy następującym kandydatom:

Dyplom kapitana żeglugi wielkiej:

Abromowski Bronisław, Choynowski Rościsław, Gładysz Bronisław, Gorazdowski Stefan, Kucharski Bolesław, Lipkowski Henryk, Nowaczyński Janusz, Słomkowski Zenon.

Dyplom kapitana żeglugi małej:

Bobin Zbigniew, Chojnacki Władysław, Krzyżanowski Bohdan, Trebliński Józef.

Dyplom porucznika żeglugi wielkiej:

Dąbkowski Józef, Kotwica Stefan, Łotkowski Władysław, Majewski Leopold, Nagel Mieczysław, Szołkowski Bolesław, Umiński Marian, Werner Stefan.

Dyplom porucznika żeglugi małej:

Czarowicz Marian, Konopnicki Krzysztof, Kurecki Grzegorz, Kozłos Mirosław, Prowans Witold, Stępkowski Stefan, Ulankiewicz Stefan, Żelazowski Romuald, Zaborski Władysław.

Dyplom mechanika I klasy:

Jastrzębski Zygmunt, Piątek Ludwik, Skrzypek Kazimierz, Schmidt Brunon.

Dyplom mechanika II klasy:

Pleuss Jerzy, Słowikowski Wiktor, Sywula Marian, Szlosowski Roman, Wollman Rudolf.

Dyplom mechanika III klasy:

Paprocki Karol, Pawlak Stanisław, Terlikowski Bolesław.

Dyplom szypra II klasy: Sołończyk Michał.

Dyplom maszynisty III klasy: Jeka Franciszek, Lemke Stefan.

WOLNY PORT W GENUI STAJE SIĘ FAKTEM.

Włochy dotąd nie zrealizowały swego wielkiego programu tworzenia we wszystkich ważniejszych portach Italii wolnych stref. Obecnie jednak urzędowo zapowiedziane zostało na posiedzeniu Izby Handlowo - Przemysłowej w Genui, że powstanie wolny port, który obejmie istniejący już „Basen 18 października", z 10 kilometrami użytecznego nabrzeża, z 2—3 nowoczesnymi hangarami dla towarów, oraz z licznymi dźwigami. Znamienne jest, że przystanie dla ruchu w kierunku Włoskiej Wschodniej Afryki już się znajdują w granicach projektowanego wolnego portu.

Stąd wywnioskować można, że nowa wolna strefa stanie się dogodnym punktem składowo - rozdzielczym towarów kolonialnych. Jak wiadomo włoskie koła żeglugowe, jak podczas organizacji przedsiębiorstwa S. A. N. I. S., tak i po zlikwidowaniu jego — linii La Costiera główny nacisk kładą na styczność linii somalijsko-abisyńskiej i bałtycko-skandynawskiej. Ponieważ praktycznie niemożliwe jest użycie jednego typu statków na drodze od Somali do Finlandii, przeto zorganizowany zostaje technicznie i formalnie najdogodniejszy przeładunek w nowym wolnym porcie Genui. Zbyteczne nadmieniać, że wolny por w Genui będzie miał również duże znaczenie ogólne dla rozwoju i ułatwienia obrotu towarowego w Genui.

PRZYSZŁOŚĆ MÄNTYLUOTO, JAKO ZIMOWEGO PORTU EKSPORTOWEGO FINLANDII NAD ZATOKĄ BOTNICKĄ

Systematycznie dążą fińskie koła eksportowe i żeglugowe do skracania okresu zimowego zamknięcia portu Mäntyluoto, chociaż jak dotąd osiągnięto tu znacznie mniej korzystne wyniki niż z portem Kotka, którego eksport zimowy drzewa odbywa się już prawie bez przerwy.

Jednak należy przewidywać, że niebawem również Mäntyluoto skróci ogromnie swe zamknięcie zimowe. Z jednej strony bowiem wykończona zostanie kolej Björneborg — Haapamakki, która otworzy dla Mäntyluoto niespławne w zimowych miesiącach duże zaplecze, dowożące wtedy drzewo koleją,

z drugiej zachodzi stałe powiększanie floty łamaczy lodu, w tym nowego dużego łamacza dla Mäntyluoto.

Otwierając zimowej żegludze coraz więcej portów drzewnych, odpowiednio związanych ze swym zapleczem, Finlandia polepsza swą sytuację na międzynarodowym rynku drzewnym, magazynując drewno eksportowe do ostatniej chwili u siebie, a przez to zmniejszając koszty pośrednictwa, oraz rozciągając produkcję drewna na cały rok równomiernie, co ma wielkie znaczenie dla kraju, którego rolnictwo i związana z nim produkcja rozciąga się zaledwie na 5 miesięcy roku.

ROZBUDOWA PORTU W RYDZE.

W bieżącym roku kalendarzowym ruch okrętów i towarów w porcie Rygi znacznie wzrósł, mianowicie ruch okrętowy prawie o 40 procent, ruch towarów — o 26 procent. W związku z powyższym, jak również w wykonaniu ogólnego planu gospodarczego Łotwa budować zamierza na prawym brzegu Dźwiny tuż obok portu eksportowego dwa nowe baseny, natomiast na lewym brzegu Dźwiny, w granicach właściwego miasta — port przemysłowy. Również założony ma być dok dla okrętów.

NOWA LINIA KONSTANCA — GENUA — MARSYLIA.

Rumuńskie Towarzystwo Żeglugowe (S. M. R.) otwarło kilka dni temu trzytygodniowy serwis na linii Constanca — Istanbul Thessaloński — Izmir — Malta — Genua — Marsylia. S. M. R. pracuje na stawkach frachtowych o 20% niższych niż konkurencja.

NOWA LINIA HAMBURG — FINLANDIA ZACHODNIA.

Utworzono nową linię żeglugową Finlandia Zachodnia — Hamburg. Linia ta, dla której nabyto już odpowiedni tonaż, połączy między innymi Abo, Raumo, Mäntyluoto i Vasa z Hamburgiem, pod nazwą Finlandia — Hamburg Linie. Armatorem jest Antti Wihurii.

NOWA FIŃSKA LINIA OKRĘTOWA.

Nowe towarzystwo okrętowe zostało założone w Mariehamn, pod dyrekcją p. Algot Johansson. Jest to piąte tow. okrętowe pod jego dyrekcją. Kupiono dla nowego towarzystwa s/s Oswal (Helsingborg), zbudowany w West Hartlepool w r. 1896, który ładuje 4.250 ton d. w. lub ok. 1.400 std. drzewa. Nazwa statku zostanie zmieniona.

ZAROBKI FLOTY DUŃSKIEJ W ŻEGLUDZE ZAGRANICZNEJ.

Zarobki floty duńskiej w żegludze zagranicznej wynosiły 215 mil. kor. w r. 1936, 201 mil. kor. w r. 1935 i 192 mil. kor. w r. 1934. Zarobki na przewozach z różnych krajów (w tym 2,7 mil. kor. na liniach regularnych) do krajów przy morzu Bałtyckim (oprócz Danii) wynosiły w 1935 r. 6,6 mil. kor., zaś w ruchu odwrotnym — 31,5 mil. kor. (w tym 5 mil. kor. na liniach regularnych).

DALSZA ZWYŻKA TARYFY PASAŻERSKIEJ NA PÓŁNOCNYM ATLANTYKU.

Na czerwcowej konferencji dyrektorów linij pasażerskich Północno - Atlantyckich postanowiono podnieść taryfę pasażerską o 5% od września. Obecnie na konferencji w październiku uchwalono dalszą podwyżkę o 5 dolarów dla wszystkich klas. Konferencja motywuje swą uchwałę wzrostem wydatków ogólnych wskutek podwyższenia płac i wyższych cen paliwa.

OCZEKIWANA ZWYŻKA STAWEK PRZEŁADUNKOWYCH W PORTACH RUMUNII.

W portach Rumunii — Constanca, Galac i Braila nastąpiła ostatnio zwyżka płac robotniczych, w związku z czym spodziewana jest ogólna zwyżka stawek dla okrętów za wykonywane w porcie prace.

WIELKI PROGRAM BUDOWY FLOTY HANDLOWEJ STANÓW ZJEDNOCZONYCH A. P.

Maritime Comission Stanów Zjednoczonych wypracowała program budowy floty handlowej kosztem 256 mil. dolarów. Ma być zbudowanych 60 statków frachtowych, 24 statki towarowo - pasażerskie, oraz jeden statek ulepszonego typu „Manhattan“, który ma zastąpić wycofany z użytku „Leviathan“. O tym to „super-manhattanie“ krążą w prasie codziennej fantastyczne wiadomości, że będzie miał niezwykłą szybkość, linie opływowe osobliwego wzoru itd. Prócz tego zbudowanych ma być 10 wielkich statków-tankowców na przewóz ropy.

STAN GRECKIEJ FLOTY HANDLOWEJ.

Mimo licznych strat i awaryj stan floty greckiej szybko się powiększa, a mianowicie w roku sprawozdawczym, kończącym się 1 lipca br. wynosił 613 statków z 1.855.435 t. rej. brutto pojemności, czyli o 55 tys. ton więcej aniżeli rok przedtem. Unieruchomionych statków było 49 z 63.700 t. r. brutto, w tym jednak znaczna część nie z braku frachtów, lecz z powodu starości, konieczności naprawy itp.

FRANCUSKI TONAŻ BEZROBOTNY ZWIĘKSZA SIĘ.

Pomimo, że wszędzie notowane jest zmniejszenie tonażu uwiązanego — we Francji tonaż ten zwiększa się i to nie tylko co do statków pasażerskich, ale i towarowych. Jest to charakterystyczne dla obecnego stanu że-

glugi francuskiej. Na 1 września rb. bezrobotny tonaż francuski wynosił 174 tys. ton, czyli o 24 tys. ton więcej niż w dniu 15 VII rb.

PRACA STOCZNI SZWEDZKICH.

Obecnie na stoczniach szwedzkich buduje się 29 statków pojemności 121.600 TRB, a ogólne zamówienia wynoszą 74 statki pojemności 367.500 TRB, z czego 34 statki pojemności 119.500 TRB na rachunek szwedzki, a 40 statków pojemności 248.000 TRB na rachunek obcych armatorów.

E. T. E. C. KONFERENCJA W SZTOKHOLMIE.

Na konferencji European Timber Exporters Convention w Sztokholmie postanowiono obniżyć kontyng. wywozowe drzewa o 10%. Kontyngent za r. 1937 wynosił 4.000.000 std.: zatem na rok 1938 przypadnie 3.600.000 std. Zmniejszenie będzie podzielone proporcjonalnie między wywozowymi krajami. Na konferencji były reprezentowane następujące państwa: Finlandia, USSR., Szwecja, Polska, Austria, Rumunia, Jugosławia, Łotwa i Czechosłowacja.

Wiadomości celne, eksportowe i importowe

PRODUKCJA I CENY ŻELAZA W SZWECJI.

Szwedzka produkcja żelaza ciągle wykazuje wielkie natężenie. Tegoroczna produkcja hut szwedzkich w większości już jest wysprzedana. Ceny za drut żelazny i blachę cienką spadły lekko, ale to oznacza tylko powrót do nominalnych kartelowych cen, które szwedzcy producenci ostatnio przekroczyli. Mocne ceny za żelazo walcowane utrzymują się. Ceny eksportowe wykazują tendencję zwyżkową, i wobec wielkiego zagranicznego zapotrzebowania, wywóz jest do pewnego stopnia ograniczony systemem kontyngentowym. Produkcja surówki w Szwecji za okres styczeń — sierpień rb. przekracza o 10% produkcję za ten okres w r. ub.; i produkcja odlewów i żelaza walcowanego o 17%. Cyfry dotyczące eksportu, importu i konsumcji krajowej żelaza walcowanego i kutego są w tym roku rekordowe. Są podane w następującej tabeli (w 1000 ton):

	Styczeń—sierpień 1936	1937	Różnica (%)
Produkcja żeliwa	377,3	413,3	9,5
Eksport żeliwa	43,2	56,0	29,6
Import żeliwa	100,3	133,7	33,4
Produkcja handlowego żelaza i stali	431,8	504,8	16,9
Eksport handlowego żelaza i stali	99,0	120,6	21,8
Import handlowego żelaza i stali	262,9	377,8	43,7
Krajowa konsumcja żelaza i stali	595,8	762,0	27,9

PROBLEM ROZWOJU DOSTAW TOWARÓW POLSKICH DO KANADY.

Obserwacje na temat wymiany towarowej polsko-kanadyjskiej wykazują, że zainteresowanie firm polskich rynkiem kanadyjskim jest bardzo małe. Jeżeli eksport polski do Kanady nie wzrasta we właściwym tempie, to w pierwszym rzędzie należy to przypisać zupełnemu brakowi zainteresowania ze strony polskich eksporterów. Firmy polskie na przykład prawie zupełnie nie zainteresowały się zawarciem traktatu handlowego polsko-kanadyjskiego. Po zawarciu traktatu nie tylko nie zwiększono transakcyj handlowych artykułami, które podobnie jak poprzednio nie korzystają ze zniżek specjalnych, lecz nawet eksport towarów polskich, którym przyznano pewne redukcje opłat celnych, nie zwiększył się. Natomiast eksporterzy kanadyjscy, nie mający w Polsce ani swych placówek handlowych, ani konsularnych, zareagowali na traktat nowymi transakcjami w Polsce, uprzednio nie notowanymi.

Rynek kanadyjski przedstawia duże możliwości dla polskiego wywozu, toteż polskie sfery eksportowe winny zwrócić nań baczną uwagę. Pamiętać jednak należy, że aby sprzedawać towary na rynkach zagranicznych, należy te towary nie tylko oferować, lecz również i pokazywać. Polscy więc eksporterzy winni utrzymywać stały kontakt z kupcami kanadyjskimi, przesyłając im oferty, cenniki, wzory, próbki, katalogi ilustrowane etc. Celem ułatwienia importerowi kanadyjskiemu zorientowania się w ofercie, należy podawać ceny w dolarach kanadyjskich, zaś miary i wagi nie w jednostkach metrycznych (metry i kg), a w jednostkach angielskich, jak to robią inne kraje zagraniczne.

Znanym jest faktem, że cały szereg artykułów polskich nie przychodzi do Kanady wprost z Polski, a za pośrednictwem firm zagranicznych (niemieckich, holenderskich, belgijskich, angielskich). Firmy polskie, we własnym, dobrze zrozumiałym interesie, winny dążyć do zmiany tego stanu rzeczy, gdyż tylko bezpośrednie stosunki handlowe z odbiorcą kanadyjskim mogą zapewnić im zarówno większy zbyt, jak i lepsze ceny.

Ważnym brakiem w opracowywaniu rynku kanadyjskiego jest także fakt, że agenci handlowi z Polski przyjeżdżają b. rzadko, jakkolwiek traktat handlowy przewiduje dla nich cały szereg ulg, które mają im ułatwić swobo-

dę ruchu przy wjeździe do Kanady. W ten sposób rynek kanadyjski nie był badany przez fachowców polskich prawie zupełnie; zmiana w ustosunkowaniu się firm polskich do Kanady w tym zakresie jest wielce pożądana. Należy dodać, że agenci winni władać językiem angielskim, posiadać kolekcje wzorów i próbek, upoważnienie do zawierania transakcyj etc.

Bezpośrednie nawiązanie kontaktu z rynkiem kanadyjskim może być dokonane zarówno przez odwiedzenie Kanady przez agentów handlowych z Polski, jak również przez stałą pracę przedstawicielstw firm polskich na terenie Kanady. Ci przedstawiciele winni być oczywiście mianowani po szczegółowym i pieczołowitym zbadaniu ich kwalifikacyj i referencyj. Przyjętą ogólnie w Kanadzie formą dostaw zagranicznych są składy konsygnacyjne, które zwłaszcza w ostatnich latach rozbudowują się na szeroką skalę. System sprzedaży towarów przy pomocy składów konsygnacyjnych należy zalecać polskim eksporterom szczególniej w tych wypadkach, kiedy firma eksportowa mogłaby wysłać swego pracownika do kierowania takim składem. Otwarcie składów konsygnacyjnych jest sprawą ważną i pilną, zarówno dla artykułów już eksportowanych (szkło, krzesła, wyroby emaliowane, berety, szaliki, szynki, szproty etc.), jak również dla tych artykułów, które mogłyby być sprzedawane (np. węgiel, sól etc.)

Eksporterzy polscy winni pamiętać, że w Kanadzie językiem powszechnym w stosunkach handlowych jest język angielski, jakkolwiek istnieją niektóre firmy handlowe, należące do Kanadyjczyków — Francuzów. W każdym razie jednak oferta złożona w języku angielskim może liczyć na pewno na odpowiedź nawet w wypadku skierowania jej do firmy francuskiej.

Do uproszczenia operacyj wynikających z wzajemnego obrotu handlowego polsko-kanadyjskiego przyczyniłoby się niewątpliwie dodatnio nawiązanie przez większe banki polskie (poza Bankiem Gospodarstwa Krajowego i Bankiem Polskim, które mają tutaj korespondentów w postaci Bank of Montreal i Bank of Canada, inne banki polskie nie posiadają korespondentów w Kanadzie) stosunków z bankami kanadyjskimi.

Poznanie rynku i przystosowanie się do wymagań odbiorców, opracowywanie rynku przez agentów i przedstawicieli, należyte oferowanie towarów — to podstawowe problemy rozbudowy eksportu polskiego do Kanady, gdzie mimo konkurencji zagranicznej i mimo zupełnie specjalnej struktury handlu zagranicznego Kanady, możliwości dla lokowania polskich towarów niewątpliwie istnieją. W dużym stopniu od naszej sprężystości eksportowej zależy, ażeby towary polskie znalazły nabywców w Kanadzie.

Konsulat R. P. w Montrealu.

IMPORT PŁUGÓW DO ALGERU.

Dla orientacji eksporterów podajemy poniższe zestawienie obrazujące rozmiary importu następujących rodzajów sprzętu rolniczego: spulchniacze, brony ze sprężynami, grabiarki, grabiarki przetrząsacze, pługi jednoskibowe, za rok 1935:

z Francji	309 q
z Niemiec	6 q
z Czechosłowacji	61 q
z Kanady	71 q
ze St. Zjedn. A. P.	43 q

Import pługów jednoskibowych, którymi interesuje się rynek algerski, nie podlega ograniczeniom kontyngentowym.

Pługi jednoskibowe podlegają nast. stawkom celnym: 61,10 fr. za 100 kg netto, przy czym waga netto jest uzyskiwana przez zastosowanie jednego z nast. mnożników do wagi brutto:

a) w skrzyniach pełnych (z desek przylegających) 0,80
b) w skrzyniach à claire-voie (z desek nieprzylegających) 0,85
c) różne 1,04

Do powyższych stawek należy doliczyć 13% dodatek w myśl dekretu z dnia 8 lipca 1937 r.

WARUNKI ZBYTU PRZETWORÓW MIĘSNYCH W TUNISIE.

Rozwój importu polskich przetworów mięsnych do Tunisu obrazuje poniższe zestawienie:

Import przetworów mięsnych do Tunisu:

Rok	ogólny		z Polski	
	w q	w tys. fr.	w q	w tys. fr.
1932	8.932	10.048	—	—
1933	6.728	7.905	4	6
1934	8.052	9.506	34	33
1935	7.887	8.986	458	468
1936	7.922	6.139	726	483
I kw. 1937	2.786	2.251	301	267

Dostawy polskie od pierwszej połowy 1933 r. do 1 kwietnia 1937 r. wyniosły 1.523 q wartości 1.258.000 fr. fr. Zaznaczyć należy, że możliwości przywozu w zakresie przetworów mięsnych z Polski są znaczne, chodzi jednak przy opracowywaniu rynku o właściwe metody, dostosowania się do wymagań odbiorców, dotrzymywania terminów importu i przyjętych warunków co do cen. Niewykonywanie zamówień, brak odpowiedzi na listy firm odbiorczych, nieporozumienia w kwestiach płatności — spowodowały w kilku wypadkach powstanie zatargów między eksporterami polskimi i dostawcami w Tunisie. Przy należytym podejściu do rynku rozmiary importu polskich przetworów mięsnych mogą wydatnie wzrosnąć.

Firmy polskie winny przy tym pamiętać, że dostawy do Tunisu odbywają się nie na warunkach kredytowych. lecz gotówkowych,

mianowicie kupcy w Tunisie przyzwyczajeni są otrzymywać towar za wykupieniem dokumentów transportowych w jednym z miejscowych banków.

WYMOGI PRZY IMPORCIE KOMPLETÓW SKRZYNKOWYCH DO INDYJ HOLENDERSKICH.

Z badań przeprowadzonych na rynku wynika, że odbiorcy indo-holenderscy, którzy sprowadzają komplety skrzynkowe z dykty brzozowej do herbaty i kauczuku stawiają wymogi poniżej omówione. Trzeba zaznaczyć, że dla opakowania kauczuku używane są też dykty brzozowe, jak również to, że wymagania odnośnie jakości skrzynek do kauczuku są mniej surowe, niż przy skrzynkach do herbaty.

Skrzynki winny być nowe, sporządzone z tripleksu z jednakowego gatunku drzewa. Deseczki mają mieć grubość minimalną 4 mm i muszą schodzić się zupełnie szczelnie. Muszą być one dobrze wykończone (well manufactured). Cała skrzynia winna ważyć nie mniej jak 13 lbs w chwili załadowania na statek i nie mniej jak 12½ lbs po przybyciu do portu przeznaczenia, łącznie z drewnianymi kantami, obiciami blaszanymi i gwoździami. Same części tripleksowe winny ważyć (bez kantów) 9½ lbs na skrzynię w chwili przybycia do portu przeznaczenia. Standartowy wymiar skrzyń wynosi: 24×19×19, chociaż używane są też (głównie do herbaty) skrzynki 17×17×17. Kanty drewniane winny być gładzone, a okucia metalowe winny odpowiadać 30 standartowym kalibrom birminghamskim (30 Birmingham Standart Gauge). Na skrzynkę o wymiarach 24×19×19 wypada 12 okuć, z czego 8 długości 51 cm i 4 dług. 58 cm.

Odnośnie do listewek, to na komplet skrzynkowy wypada 8 listewek czterokątnych, wymiarów: 19×21×457 mm dla skrzynek wymiarów 19×19×19, zaś dla skrzynek 17×17×17 wymiary listewek wynoszą: 19×19×407 mm.

Listewki mogą być z najzwyklejszego drzewa, byleby było ono całkowicie pozbawione zapachu, który jest szkodliwy dla herbaty. Listewki górnej części skrzynki są z dwóch widocznych stron, t. zn. nie przylegających do ścianki i heblowane.

Na 100 kompletów skrzyń przypada 8.000 gwoździ (rivets). Służą one do przymocowania pionowych okuć przy zetknięciach między ściankami. 50 kg gwoździ z drutu „1" służy do przymocowania poziomych okuć do bocznych ścianek. Gwoździe te są przebijane po przez okucie, tripleks do listewki. 5 kg kramnapels, które służą do przymocowania poziomych okuć do wierzchniej pokrywki. 2 kg — 1½" gwoździ służących do zbijania skrzyń na rogach.

Jeżeli chodzi o opakowanie, to dykty w ilości 100 sztuk jednakowych wymiarów są pakowane pomiędzy dwie dodatkowe dykty (100+2) i związane drutem tak, by uniknąć uszkodzenia kantów. Listwy są pakowane w ilości 400 szt. między dwoma dyktami z zabezpieczeniem końców przed uszkodzeniem. Okucia i gwoździe w oddzielnych mocnych skrzyniach.

Partia składająca się z 1000 kompletów skrzynkowych ekspediowana jest, jak następuje:

1) 40 pak dykt na ścianki po 102 sztuk dykt,
2) 20 pak dykt na denka i pokrywki po 102 sztuk,
3) 20 pak listewek po 400 sztuk każda,
4) 10 skrzyń okuć i gwoździ, jak wyżej.

Drzewo musi być niezwykle suche i znosić transport morski i zmianę klimatu.

Grubość tripleksu brzozowego, klejonego na sucho wynosi 4 mm. Dopuszczalne wahanie: między 4 mm a 4,4 mm. Cieńszy tripleks się nie nadaje, jako za mało odporny. Skrzynki winny być bardzo mocne, a równocześnie bardzo lekkie. Skrzynki zbijane winny być za pomocą okuć i gwoździ. Okucia mogą być robione z blachy czarnej lub z blachy białej.

KONTROLA WYWOZU TOWARÓW Z GRECJI.

Państwowy Instytut Eksportowy podaje do wiadomości, że w Grecji nastąpiło wprowadzenie pewnego rodzaju kontroli w zakresie wywozu towarów greckich za granicę.

Mianowicie Greckie Ministerstwo Gospodarki Narodowej rozesłało do Izb Przemysłowo - Handlowych okólnik, mocą którego każdy eksporter, ubiegający się o pozwolenie na wywóz towarów z Grecji, winien przedłożyć w Ministerstwie zaświadczenie kompetentnej terytorialnie Izby Przemysłowo-Handlowej, stwierdzające formalnie, że zainteresowana firma figuruje w rejestrach Izby jako eksporter.

Zarządzenie powyższe wydane zostało na skutek zażaleń greckich kół eksportowych, które zwróciły uwagę Ministerstwa, iż o pozwolenia wywozowe starały się dotychczas niejednokrotnie — w celu osiągnięcia stąd zysków — osoby nie trudniące się efektywnie eksportem, działając tym samym na niekorzyć interesów eksportu greckiego.

Na przyszłość podania o pozwolenia wywozowe, nie zaopatrzone w wyżej wspomniany certyfikat, nie będą uwzględniane.

ZMIANY PRZEPISÓW CELNYCH I DEWIZOWYCH, ZANOTOWANE PRZEZ PIE. W OKRESIE OD 17 DO 27 WRZEŚNIA B. R.

BELGIA. Z dniem 4 IX br. taryfa celna zmieniona została w pozycjach 231 (konserwy z trufli) oraz 501

bis (krepa jedwabna). Poz. 501 bis została zróżniczkowana i otrzymała nowe stawki celne, nie odbiegające zasadniczo od dotychczasowych. Z tym samym dniem zmieniono cło odnośnie zamków, rygli, kluczy, klamek itp.

CHILE. Z dniem 16 X 37 podwyższone zostały cła importowe na farby smołowcowe, przędzę ze sztucznego jedwabiu i szkło okienne o 33%.

CZECHOSŁOWACJA. Według ogłoszenia Min. Handlu z 31 VII 1937 został z powrotem od dnia 4 VIII 1937 r. zaszeregowany do systemu pozwoleniowego przywóz papieru gazetowego w rolach.

Z ważnością od 10 IX zostały ustalone następujące cła dodatkowe na zboże:

Pszenica — 25 Kč, żyto — 34 Kč, jęczmień — 36 Kč, owies 24 Kč.

DANIA. W początkach października spodziewane jest wniesienie do parlamentu projektu rządowego w sprawie zmiany ustawy walutowej. Projekt dotyczyć ma rozszerzenia listy towarów wolnych od reglamentacji dewizowej.

FRANCJA. W Bulletin Douanier z 17 IX br. ogłoszono dwa okólniki Generalnej Dyrekcji Ceł z dn. 14 i 16 IX br., z których wynika, że ogólna 14% podwyżka cła nie stosuje się wobec ostatnich zmian celnych, przeprowadzonych w odniesieniu do wyrobów ogniotrwałych oraz odzieży i bielizny. Wymienione artykuły dotknięte zostały zwyżką celną; pozycje 331 i 332, obejmujące cegły i inne wyroby z palonej gliny, podzielone zostały na 19 subpozycyj według zawartości gliny, żwiru, korundu, magnezji, grafitu itp.

Dotychczasowa pozycja 460 E, obejmująca odzież różną, została podzielona na poz. 460 E, F, G i H i otrzymała następujące brzmienie oraz stawki:

Poz. 460 E — odzież, osobno nie wymieniona: męska i chłopięca — cło wg materiału, clonego najwyżej, użytego w konfekcji, plus 20%, lecz co najmniej 15% od wartości.

Poz. 460 F — odzież (jak wyżej): dla pań, dziewcząt i dzieci — cło jak wyżej.

Poz. 460 G — bielizna, osobno nie wymieniona: koszule, kalesony itp. oraz pyjamy męskie i chłopięce — cło wg materiału najwyżej clonego i użytego w konfekcji, podwyższone o 30%, lecz co najmniej 30% od wartości towaru: bielizna (jak wyżej) dla kobiet, dziewcząt i dzieci, a) wstawki, szale, krawaty, kołnierze, mankiety, półkoszulki i gorsy różnego rodzaju — 15% od wartości towaru i inne: — cło materiału najwyżej clonego i użytego w konfekcji, plus 30%, lecz co najmniej 30% od wartości towaru. Inna bielizna (bielizna stołowa, domowa, pościelowa, kuchenna, pokojowa itp.) a) bielizna kuchenna — cło materiału najwyżej clonego, użytego w konfekcji zwiększone o 10%; b) płaszcze fryzjerskie i kąpielowe (peignoirs) oraz ręczniki — cło jak pod a); c) inna bielizna — 15% od wartości.

Poz. 460 H — chusteczki osobno nie wymienione, a) chusteczki z haftowanymi 1 lub dwiema literami lub 1 litery z ozdobami, jeśli haft nie przekracza 10% długości chusteczki, z szlakami różnego rodzaju — 15% od wartości; b) inne — cło wg materiału najwyżej clonego, użytego w konfekcji, podwyższone od tuzina o 2 franki, lecz minimum od wartości 20%.

Według dotychczas obowiązujących stawek clone są towary, wysłane do Francji bezpośrednio przed ogłoszeniem dekretu (16 IX br.)

Ogłoszone zostały listy towarów, nie podlegających ostatnio przeprowadzonym zwyżkom cła (15% i 1%). Niektóre towary zwolnione zostały od obu zwyżek, a więc od 14%, inne tylko od podwyżki 1-procentowej. Wymienione listy zawierają kilkaset pozycyj i są do przejrzenia w P. I. E.

HOLANDIA. Z dniem 30 września rb. zniesiono kontyngentowanie wwozu mydła toaletowego do Holandii.

Z dniem 1 września rb. przedłużono na rok okres kontyngentowania jedwabiu naturalnego na warunkach bez zmian.

Z dniem 1 października 1937 r. przedłużony został na rok okres kontyngentowania wwozu do Holandii wszelkich rodzajów dykty z wyjątkiem olchowej, brzozowej, bukowej i sosnowej.

Ustawowy przydział kontyngentu wynosi 50% wagi brutto dokonanego przywozu w roku bazowym — 1934.

W porównaniu z ubiegłym okresem warunki kontyngentowania pozostają bez zmian.

JAPONIA. Parlament przyjął ustawę o uregulowaniu handlu i przemysłów z handlem związanych. Ustawa daje rządowi możność dopuszczania lub ograniczania przywozu i wywozu według potrzeb gospodarczych, przewidując jednocześnie utworzenie specjalnego organu kontrolno-doradczego. Wejście w życie ustawy, której okres ważności ustala się na 5 lat, zostanie ogłoszone w drodze rozporządzenia cesarskiego. Celem ustawy jest zapewnienie równowagi bilansu płatniczego, rozszerzenie zdolności produkcyjnej, zapewnienie dopływu surowców, ustalenie równowagi w popycie i podaży towarów.

KANADA. Z dniem 14 VIII br. dotychczasowa poz. taryfy celnej 802 otrzymuje nr 801, (materiały, części składowe i tkaniny do wyrobu parasoli, importowane do Kanady pod pewnymi warunkami) i w taryfie pośredniej (obowiązującej dla Polski) jest wolna od cła (dotychczas 5 i 10% od wartości).

EL SALWADOR. Dekretem z dnia 23 VIII br. Polska umieszczona została na liście państw, korzystających z taryfy celnej minimalnej.

ŁOTWA. W dniu 13 IX 37 opublikowane zostało rozporządzenie o utworzeniu biura rozrachunkowego przy Ministerstwie Finansów. Biuro to będzie rozporządzać specjalnym funduszem na rzecz wyrównywania różnic kursowych w zakresie wymiany towarowej.

W łotewskim dzienniku urzędowym „Valdibas Vestenesis" z dnia 30 VIII br. ogłoszona została lista specyfików farmaceutycznych, których import do Łotwy nastąpić może za każdorazowym zezwoleniem Zarządu Farmaceutycznego.

Do dnia 10 XI br. import cementu portlandzkiego odbywać się może bez cła.

MANDŻU-KUO. Od cła przywozowego zwolnione zostały żelazo i stal na przeciąg 1 roku z tym, że cena sprzedażna na te artykuły zależna będzie od cen rynkowych japońskich.

MEKSYK. Z dniem 14 IX br. ustanowiona została 3-procentowa opłata od wartości fakturowej towaru eksportowanego, płatna w Konsulatach Meksyku za granicą jako zaliczka na meksykański podatek dochodowy. W praktyce jest nowe obciążenie towaru, który eksporterzy przerzucają na odbiorcę, włączając 3-procentowy dodatek do ceny towaru.

MOŻLIWOŚCI EKSPORTOWE

FIRMY ZAGRANICZNE, POSZUKUJĄCE KONTAKTU Z EKSPORTERAMI POLSKIMI.

Skóry na obuwie. Firma hurtowa dla handlu skórami w Singapore poszukuje kontaktów z eksporterami polskimi skór wierzchnich i podeszwowych na buty. P/25275/58/M.

Maszyny włókiennicze. Firma belgijska nawiąże kontakt z firmami produkującymi wszelkie maszyny włókiennicze. E/24019/3E/H.

Chemikalia. Firma węgierska pragnie importować z Polski surowce dla przemysłu chemicznego oraz wszelkie chemikalia. P/24541/47/TC.

Klej kostny i żelatyna. Firma amerykańska interesuje się importem wymienionych artykułów. — P/24239/47/TC.

Butelki do piwa. Firma z Malajów Brytyjskich pragnie zakupywać w Polsce większą ilość butelek do piwa z zielonego szkła, o pojemności 370 i 725 cm³. P/63/TC.

Polewa do emaliowania naczyń. Firma angielska pragnie nawiązać kontakt z polskimi producentami wymienionego artykułu. P/23970/TC.

Wyroby kamionkowe i szklane. Firma grecka interesuje się importem z Polski wyrobów kamionkowych i szklanych do użytku gospodarstwa domowego. E/21792/3B/TC.

Przedstawicielstwo. Firma francuska poszukuje zastępstwa polskich producentów blachy żelaznej i cynkowej na rynki zamorskie. P/25063/85/Kw.

Artykuły metalowe. Klucze mosiężne. Wyroby mosiężne, jak np. haki, rączki do szaf, klamki do drzwi i wieszaki itd. żelazne kłódki i klamki. Stalowe klucze. Poważna firma w Indiach Bryt. interesuje się importem z Polski powyższych artykułów. E/23591/44/St.

Wyroby drewniane okute. Firma w Indiach Bryt. pragnie importować z Polski bloki i wielokrążki drewniane z żelaznym okuciem. E/23591/44/St.

Wiosła jesionowe. Firma w Indiach Bryt. interesuje się importem z Polski powyższego artykułu. E/23591/44/St.

Smary. (Tunnel bearing grease). Poważna firma w Indiach Bryt. szuka kontaktu z odpowiednią firmą polską. E/23591/44/St.

Toczone wyroby z drzewa. Angielskie firmy interesują się importem z Polski toczonych wyrobów z drewna. P/24902/40/C.

Ebonitowe pręty. Firma w Indiach Bryt. pragnie otrzymać ofertę na dostawę tego artyk. E/23591/44/St.

Chemikalia. Agenturowa firma panamska interesuje się zakupem z Polski różnych chemikalij jak farby ziemne, ultramaryna i inne, celem reeksportowania ich na rynki kolonij francuskich. P/25063/33/TC.

Przedstawicielstwo. Firma urugwajska pragnie otrzymać przedstawicielstwo firm polskich w zakresie różnych chemikalij, w szczególności produktów destylacji drzewa. E/23659/47/TC.

Przedstawicielstwo. Firma tuniska poszukuje przedstawicielstw firm polskich w zakresie wszelkich chemikalij. P/23482/93/22/TC.

Artykuły farmaceutyczne. Poważna firma południ. afrykańska interesuje się importem z Polski różnych artykułów farmaceutycznych. P/25499/47/TC.

Wyroby kamionkowe i szklane. Firma egipska poszukuje przedstawicielstw firm polskich w zakresie powyższych artykułów. P/25451/3M/TC.

Szkło, fajanse i porcelana stołowa. Firma algierska poszukuje przedstawicielstw tut. fabryk w zakresie wymienionych artykułów. P/23974/93/TC.

Różne. Firma w Indiach Bryt. interesuje się sprowadzaniem z Polski nast. art.: akcesoria elektryczne, towary żelazne, mydła toaletowe, materiały fotograficzne. E/21563/3B/H.

Różne. Firma agenturowa południowo-afrykańska nawiąże kontakt z polskimi wytwórcami. pragnącymi sprzedawać swoje artykuły w Afryce Południowej. E/24063/93/H.

Bursztyn. Firma w Belgradzie interesuje się importem bursztynu i wyrobów bursztynowych. P/24274/59/KL/Sz.

Zabawki. Firma amerykańska poszukuje dostawców gier dziecinnych z drzewa układanych. Rysunki w Instytucie. P/25763/54/Sz.

Cukierki. Firmy amerykańskie interesują się cukierkami owocowymi „twardymi". P/25008/60/Sz.

Konfekcja. Firma syryjska pragnie objąć zastępstwa firm polskich, wyrabiających kapelusze, tkaniny. rękawiczki, szaliki, szale. P/25494/93/M.

Bliższe informacje w powyższych sprawach uzyskać mogą zainteresowani eksporterzy w Państwowym Instytucie Eksportowym. Przy zgłoszeniu należy powołać się na odnośny numer. Firmy, które nie pozostawały dotychczas w bliższym kontakcie z Instytutem, winny nadesłać jednocześnie swe referencje.

OBNIŻENIE STAWKI PODATKOWEJ OD OBROTU PRZEDSIĘBIORSTWOM PRZEMYSŁOWYM, KORZYSTAJĄCYM W ROKU 1936 Z ULGOWYCH ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH.

Podajemy poniżej okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 23 IX 1937 L. D. V. 38196/4/37 w sprawie powyższej:

Ministerstwo Skarbu na podstawie art. 39 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. nr 46, poz. 339) obniża na rok podatkowy 1936 do 1,5% stawkę podatku od obrotów, ustalonych w myśl art. 5 ustęp 1 punkt 7 i 8 cytowanej ustawy, a osiągniętych przez przedsiębiorstwa przemysłowe wymienione w rozdziałach:

XIV — (miodosytnie, zakłady wyrabiające lakier spirytusowy i politurę).

XVIII — (przędzalnie, blicharnie, farbiarnie, walcownie, fabryki maszyn itp.)

XIX — (wszelkie przedsiębiorstwa przemysłowe, nie wymienione w poprzednich rozdziałach załącznika do art. 23 ustawy)

części II lit C taryfy, załączonej do art. 23 ustawy, które w związku ze zwiększeniem stanu zatrudnienia w roku 1936 winny w myśl tejże taryfy posiadać świadectwa przemysłowe powyżej VI kategorii, lecz zostały zwolnione od obowiązku uiszczenia dopłat i mogły być prowadzone na podstawie ulgowych świadectw przemysłowych kategorii VIII, VII lub VI zgodnie z okólnikami: z dnia 21 XI 1935 r. L. D. V. 31634/4/35 (Dz. Urz. Min. Skarbu nr 33/35, poz. 752), z dnia 25 VI 1936 r. L. D. V. 40074/4/36 (Dz. Urz. Min. Skarbu nr 17/36, poz. 546) i z dnia 7 VII 1936 r. L. D. V. 41316/4/36 (Dz. Urz. Min. Skarbu nr 18/36, poz. 565).

Ulgę powyższą należy stosować z urzędu (bez obowiązku składania indywidualnych podań) w sposób następujący:

1) w stosunku do wymiarów jeszcze nie dokonanych lub nieprawomocnych — przez zastosowanie ulgowej stawki w postępowaniu wymiarowym lub odwoławczym;

2) w stosunku do wymiarów prawomocnych — przez umorzenie różnicy podatku wynikłej wskutek zastosowania ulgowej stawki, przy czym w razie całkowitego lub częściowego uiszczenia tej różnicy za rok 1936 należy umorzyć odpowiednią kwotę z należności w podatku przemysłowym za lata następne.

REJESTRACJA PRZEDSIĘBIORSTW W SĄDZIE HANDLOWYM.

Wobec stałych zapytań i ciągle nasuwających się wątpliwości, kto jest obowiązany do rejestrowania swej firmy w Rejestrze Handlowym, podajemy poniżej odnośne przepisy prawa.

Kodeks Handlowy podzielił, jak wiadomo, kupców na dwie kategorie: kupców rejestrowych i kupców nierejestrowych.

Za kupców rejestrowych uznane są przede wszystkim spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Ponadto — przedsiębiorstwa, wykupujące świadectwa przemysłowe kategorii I handlowej oraz przedsiębiorstwa kategorii II handlowej, bez względu na wysokość obrotu, jeśli Izba Przem.-Handlowa uzna takie przedsiębiorstwo za prowadzone w większym rozmiarze.

Przedsiębiorstwo, które nie powinno podlegać rejestracji, a które otrzymało wezwanie z Sądu do rejestracji, winno złożyć sprzeciw treści następującej:

„Na postanowienie Sądu z dnia . . . Nr . . . doręczone mi w dniu . . . . . , a wzywające firmę moją do wpisania się do rejestru handlowego, mam zaszczyt zakomunikować, co następuje:

Przedsiębiorstwo moje nie jest prowadzone w większym rozmiarze, gdyż wykupuję świadectwo przemysłowe III kategorii handlowej i jako takie nie podlega rejestracji.

albo

Przedsiębiorstwo moje, aczkolwiek wykupuje świadectwo przemysłowe II kategorii handlowej, nie jest prowadzone w większym rozmiarze i jako takie nie powinno podlegać rejestracji.

Powołując się na Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 października 1936 r. (Dz. U. R. P. nr 84/36. poz. 590), zwracam się do Sądu z prośbą o zasięgnięcie opinii Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni odnośnie określenia rozmiaru mego przedsiębiorstwa i zwolnienie mnie od obowiązku wpisania się do rejestru handlowego.“

Przypomnieć również należy, że wszyscy kupcy rejestrowi obowiązani są do prowadzenia ksiąg handlowych zgodnie z przepisami Kodeksu Handlowego. Za nieprowadzenie ksiąg handlowych przez kupca rejestrowego grozi odpowiedzialność karna.

Kupiec rejestrowy winien przedstawić Sądowi Rejestrowemu sporządzone przez siebie na koniec roku: inwentarz w oryginale oraz bilans (w oryginale wraz z odpisem). Obowiązek ten kupiec rejestrowy spełnić winien w ciągu 3 miesięcy po zakończeniu roku obrotowego, najpóźniej do dnia 31 marca każdego roku, o ile rokiem obrachunkowym jest rok kalendarzowy.

Bilans i inwentarz winien być podpisany przez kupca, zaś w wypadku, gdy dokumenty te sporządzone były przez buchaltera, winien on również swój podpis na tych dokumentach umieścić.

KRONIKA

POŁOWY MORSKIE WE WRZEŚNIU.

Ogólne połowy ryb morskich we wrześniu rb. dały nam 1.261,610 kg o wartości zł 634.516 co stanowi wzrost w stosunku do ubiegłego miesiąca i tego samego miesiąca w roku ubiegłym.

W dalszym ciągu widocznym jest decydujące znaczenie rybołówstwa na Morzu Północnym, które dało około 80% całości połowów, bo 1.003.580 kg o wartości zł 451.368,—, podczas gdy całe rybołówstwo przybrzeżne dało nam 257.030 kg o wartości zł 183.148,—. Tak więc dwie firmy, uprawiające połowy na Morzu Północnym przynoszą w połowach czterokrotnie więcej aniżeli rybołówstwo przybrzeżne, mające na swym utrzymaniu wszystkich naszych rybaków.

Podział połowów na poszczególne gatunki ryb przedstawiał się następująco: ilość podana w kilogramach, wartość za kg w groszach w nawiasie:

Połowy przybrzeżne: łosoś (troć) 120 kg (500), płastugi, stornia 65.560 (40), zimnica 4.520 (30), gładzica 1.130 (40), skarp 3.880 (60), śledziki 17.270 (25), węgorze 46.420 (240), dorsze 16.250 (24), kwapy 3.400 (40), szczupaki 3.720 (150), okonie 4.220 (50), płocie 3.490 (50).

Połowy na Morzu Północnym: śledzie solone „Mewy" 713.580 kg o wart. zł 321.147,—, ryby złowione przez dwa trawlery „Pomorza" 289.920 kg o wartości zł 130.221, z czego wypada na: śledzie świeże w lodzie 223.270 kg (45), śledzie zasolone 635 beczek o wadze netto 63.500 kg (45), makrele świeże 270 kg (35), dorsze niebieskie 2.200 kg (35), szelfisze 250 kg (35), raje 20 kg (50), flądry 410 kg (45).

Z połowów przybrzeżnych przypadło na poszczególne okręgi połowów: Pierwsze miejsce zajmuje okręg *Jastarnia — W. Wieś* — 49.300 kg o wartości zł 97.222,—, *Gdynia* — 39.260 kg o wartości zł 18.312,—, *Hel* — 41.150 kg o wartości zł 15.472,—, *Puck* — 21.940 kg o wartości zł 18.958,—, *Chłapowo* — 18.330 kg o wartości zł 11.392,—. Połowy dalsze na Głębi Gdańskiej dały 88.050 kg o wartości zł 21.792,—.

NOTOWANIA CEN NA ŚLEDZIE.

Nastąpiło dawno oczekiwane ożywienie na rynku śledzi solonych. Wobec drożyzny artykułów żywnościowych, dostępna cena masowego artykułu, jakim są śledzie solone, umożliwia uzyskanie odbiorców. Nie małe znaczenie na wzrost spożycia śledzi ma sprawa ograniczenia spożycia mięsa w sferach żydowskich.

W ubiegłym tygodniu notowano następujące ceny na śledzie solone z polskich połowów i na śledzie importowane, oclone, franco wagon Gdynia, w złotych za dużą beczkę:

Polskie połowy „Mewa" szkockie puste 76, szkockie pełne 79, mleczaki 88.

Polskie połowy „Pomorze" FF pełne własnego połowu 75, własne solone 73, szkockie puste 62, KT 50, TB 45.

Islandzkie śledzie oryginalne matiesy 63, norweskie 53.

Norweskie VAAR 36, SLOO 40.

Szkockie: matiesy szkockie na wyczerpaniu, medium 90, selected 100, large 110, szkockie twardo solone PAF I trade 85, II trade 78, crownbrand 81 do 83. Stornoway i Lerwick 85, II trade 82, crownbrand brak. Nortschields I trade 83.

PRZYWÓZ ŚLEDZI SOLONYCH I ŚWIEŻYCH DO GDYNI.

Ostatnio nadeszły do portu rybackiego w Gdyni następujące transporty śledzi: z *polskich połowów:* trawler *„Barbara"* 7 X 37 r. 165 beczek zasolonych, 53.440 kg śledzi świeżych w lodzie oraz 1.400 kg dorszy i makreli.

Importowane śledzie solone z Anglii. Statek *„Westerschelle"* 6 X 37 r. 643/1 i 130/2 śledzi szkockich.

Statek *„Sleipner"* z Danii śledzie islandzkie 167/1 i 388/2 w dniu 7 X 37 r.

Statek *„Stancor"* z Anglii w dn. 12 X 37 r. śledzie solone szkockie 1.057/1 oraz 398/2 beczek.

Importowane świeże śledzie w lodzie dla firmy „Pomorze" statek *„Oostsee"* z Holandii 9 X 37 r. 3.709 skrzyń oraz 370/1 beczek zasolonych. Dla firmy „Mewa" motorowiec *„Anna"* w dniu 10 X 37 r. z Holandii śledzi świeżych w lodzie 1.613 skrzyń, śledzi zasolonych z własnych połowów 1.288 kanties. Motorowiec *„Beta"* z Holandii dnia 12 X 37 r. z własnych połowów 1.298 kanties, a śledzi importowanych 902/1 i 600/2.

Ożywione dowozy śledzi świeżych tłumaczy się dogodnymi zakupami na aukcjach holenderskich i wzrostem zapotrzebowania na rynku polskim na wędzone piklingi.

SEZON JARMUCKI ROZPOCZĘTY.

Już trzeci dzień odbywają się rozpoczęte połowy śledzi angielskich w pobliżu Jarmouth i Lowestoft. Jak wiadomo sezon jarmucki stanowi największe obroty w handlu śledziami solonymi.

Śledzie jarmuckie należą do bardziej trwałych, mniej się psują od śledzi np. szkockich. Ryzyko handlu jest tu mniejsze.

W roku bieżącym po raz pierwszy usiłowano doprowadzić do zgodnej polityki zaku-

pu przez importerów śledzi w Gdyni i w Gdańsku. Chodziło o to, aby nie kupować śledzi jarmuckich przed rozpoczęciem połowów, jedynie dla celów spekulacyjnych. Powodowało to zawsze wzrost cen w Anglii na śledzie jarmuckie. Od szeregu lat Niemcy i Rosja dyktowały swoje ceny i do tych cen usiłowali dostosować się solarze angielscy. Zakupy dokonywano dopiero podczas trwania połowów.

Jednak w roku ubiegłym Niemcy straciły na tej polityce, gdyż wobec dobrej koniunktury Anglicy podnieśli ceny i przy końcu sezonu musieli Niemcy kupować po dużo wyższych cenach, jak oferowali na początku. Poza tym otrzymywali importerzy niemieccy śledzie tanie najgorszego gatunku specjalnie preparowane na rynek Rzeszy, gdyż po niskich cenach nie mogli solarze angielscy lepszych śledzi dostarczyć.

Jak się dowiadujemy w ostatniej chwili, doszło do zerwania porozumienia importerów śledziowych w Gdyni i w Gdańsku w sprawie wspólnego zakupu śledzi jarmuckich w Anglii. Niektóre firmy rozpoczęły zakupywać śledzie.

Ceny na ogół formują się na poziomie cen zeszłorocznych. Pierwsze oferty opiewają na 78 za I trade i 70 za II trade, oclone, franko wagon Gdynia. Pierwsze transporty śledzi jarmuckich spodziewane są w Gdyni w drugiej połowie bieżącego miesiąca między 22 a 29 października 1937 r.

WYWÓZ SOLONYCH ŚLEDZI ZE SZKOCJI

W ciągu miesiąca września wynosił 42.897 beczek wobec 116.517 beczek w mies. poprzednim i 91.488 beczek we wrześniu 1936 roku. Z ogólnej liczby wywozu przypada na Niemcy 16.349 beczek (Hamburg 3.206, Szczecin 8.388, Królewiec 4.755), na Polskę 4.098 beczek, na Gdańsk 10.583 beczek, na Łotwę 11.126 beczek.

TRANSPORTY SZPROTÓW ŚWIEŻYCH ZE SZWECJI.

Po nieudanym transporcie szprotów statkiem frachtowym, nadchodzą obecnie szproty świeże w lodzie ze Szwecji (Göteborg) kutrami rybackimi szwedzkimi.

I tak dnia 10 października 1937 r. kuter „Routh“ wyładował w porcie rybackim w Gdyni 405 skrzyń szprotów w lodzie, a kuter „Linea“ dnia 12 października 1937 r. 256 skrz.

Dla lepszej konserwacji skrzynie zawierają tylko 40 kg netto szprotów, co pozwala na dosypywanie dostatecznej ilości lodu.

Cena cif Gdynia, bez oclenia, wynosi od 8 do 11 koron szwedzkich za skrzynię.

Transporty szprotów sprowadza firma J. Bankier. Wędzarnie szproty te używają do produkcji konserw szprotów w oliwie, a tylko małe ilości wędzi się. Cena za wędzoną skrzynkę szprotów o wadze netto 5 funtów wynosi w hurcie zł 2,50. Cena za puszkę szprotów w oliwie (netto waga 320 gramów) wynosi zł 0,75 w hurcie) za towar z ubiegłego sezonu przy wyczerpanych zapasach.

ZNAMIENNA UCHWAŁA ZWIĄZKU ARMATORÓW „SCHEVENINGEN“.

Na zebraniu członków Związku Armatorów „Scheveningen“ w dn. 24 IX 1937 r .uchwalono nie brać udziału w tegorocznych połowach sieciami pławnymi. Jako powód podaje się wysoką cenę surowego oleju palnego. Zwyżka ceny tego oleju w porównaniu z rokiem ub. wynosi około 75%, wskutek tego rentowna eksploatacja statków o ciężkich motorach jest już niemożliwa. Wskutek wspomnianej uchwały nie wyrusza na połowy 30—40 lugrów. Należy przypuszczać, że uchwała ta w interesie załóg i handlu rybnego zostanie cofnięta w decydującej chwili. Nie wiadomo, w jakim stopniu uchwała ta odbije się na naszych 15 statkach śledziowych „Mewy“, mających bazę w Holandii.

WYDAWNICTWA

„POLSKI EKSPORT“ (POLISH EXPORT).

Ukazał się nr 4—5 miesięcznika „Polski Eksport“ (Polish Export), organ Koła Eksportowego przy Światowym Związku Polaków z Zagranicy.

Na treść numeru (80 str.) składa się szereg artykułów, dział „Polonia za granicą“, „Targi i wystawy“ oraz dział branżowy, omawiający 15 branż eksportowych, poza tym wiadomości terenowe, wg krajów i kronika.

Na podkreślenie zasługuje inowacja wprowadzona przez „Polski Eksport“, a mianowicie: omawianie spraw eksportowych, dotyczących poszczególnych branż w przeznaczonych dla nich oddzielnych kolumnach.

Numer ten zawiera oświadczenie dyrektora Zw. Izb Przem. - Handlowych p. J. Jakubowskiego, dyrektora Komisji Obrotu Towarowego przy Min. Przem. i Handlu p. W. Jastrzębowskiego i dyrektora Nacz. Rady Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego p. A. Czarneckiego, na temat znaczenia i pożytku wydawnictwa „Polski Eksport“.

Przejrzysty układ, bogactwo materiału informacyjnego, zaopatrywanie artykułów w streszczenia w języku angielskim — stawiają pismo to na odpowiednim poziomie.

Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, ul. Hoża 8, tel. 9-34-38.

WYSTAWY

PRZEDŁUŻENIE TRWANIA MIĘDZYNARODOWEJ WYSTAWY W PARYŻU.

Data zamknięcia Międzynarodowej Wystawy w Paryżu, którą pierwotnie ustalono na dzień 31 października 1937, uległa zmianie: *zamknięcie Wystawy nastąpi w dniu 25 listopada 1937.*

W związku z powyższym — legitymacje wystawowe i bilety ulgowe wydawane na ich podstawie mogą być wykorzystane:

a) Legitymacje wystawowe (carte de légitimation) do dnia 10 grudnia 1937 (zamiast do 15 listopada);

b) bilety ulgowe przy wjeździe do Francji: do dnia 25 listopada 1937 (zamiast do 31 października);

c) Bilety ulgowe przy wyjeździe z Francji: najpóźniej do dnia 10 grudnia 1937 (zamiast do 15 listopada).

OBRADY MIĘDZYNARODOWEGO ZJAZDU ZWIĄZKÓW IMPORTERÓW I HURTOWNIKÓW ARTYKUŁÓW SPOŻYWCZYCH.

Tegoroczny Międzynarodowy Zjazd Związku Importerów i Hurtowników Artykułów Spożywczych (I. F. I. W. A.) odbył się w Amsterdamie w dniach od 31 VIII do 2 IX br. Zjazd ten miał charakter zjazdu jubileuszowego, gdyż w roku bieżącym obchodzono dziesięciolecie istnienia Międzynarodowego Zrzeszenia Związków Importerów i Hurtowników Artykułów Spożywczych.

W zjeździe brali udział delegaci następujących związków importerów i hurtowników artykułów spożywczych:

z Norwegii, Szwecji, Finlandii, Danii, Niemiec, Holandii, Belgii, Francji i Szwajcarii. Italia, która nie jest jeszcze członkiem Zrzeszenia, reprezentowana była na zjeździe przez profesora Carlo Spantigati z ramienia Confederazione Fascista dei Commercianti. Prawdopodobnie przystąpi ona w najbliższym czasie jako oficjalny członek do Zrzeszenia. Polska, która dotychczas nie należy również do Zrzeszenia, na zjeździe nie była w ogóle reprezentowana. Świadczy to o małym zainteresowaniu się importerów i hurtowników polskich zagadnieniami uregulowania obrotu międzynarodowego artykułami spożywczymi.

Przedmiotem obrad Związku były usiłowania idące w kierunku wyjaśnienia kwestii wartości i opakowania artykułów spożywczych w handlu międzynarodowym.

Tegoroczny zjazd poświęcił bardzo dużo czasu zagadnieniu importu owoców suszonych. Na zjeździe podkreślono, że wskutek niepewności walut w wielu państwach, międzynarodowy obrót owocami suszonymi nie odbywa się spokojnie. Obniżenie kursu różnych walut doprowadziło do dużych różnic pomiędzy eksporterami odnośnych owoców i krajami importowymi. Na specjalne trudności napotyka się szczególnie pomiędzy eksporterami greckimi, włoskimi i tureckimi z jednej strony i kupcami różnych krajów importowych z drugiej strony. Kwestia ta była dotychczas niewyjaśniona i nieuregulowana. Zrzeszenie (I. F. I. W. A.) stanęło na stanowisku, że zawarte kontrakty na dostawy i kupno winny być pomimo spadku kursu walut krajów zainteresowanych stron, bezwzględnie całkowicie wykonane. Stosownie do tego importerzy nie byliby zobowiązani do zapłaty (wyrównania) różnicy spadku kursu danej waluty. Z takim punktem widzenia nie zgadzała się większość eksporterów. W kwestii tej nie osiągnięto ogólnego obowiązującego porozumienia i sprawa nie została uregulowana. Niemniej jednak zostały podczas obrad wyjaśnione i uzgodnione pewne wypadki w powyższej sprawie.

W dalszym ciągu prowadzono na zjeździe tegorocznym obrady nad kwestią standaryzacji (ujednolicenia) opakowania artykułów spożywczych, która już w roku ubiegłym była przedmiotem dyskusji zjazdu. Usiłowania Międzynarodowego Zrzeszenia Związków Importerów i Hurtowników Artykułów Spożywczych (I. F. I. W. A.) wykazały w ubiegłym roku sprawozdawczym, że kwestia ujednolicenia opakowania owoców suszonych jest ze względu na zakorzenienie w handu owoców suszonych systemu wagowego angielsko-amerykańskiego nadzwyczaj trudna do rozwiązania.

Pierwszy krok do zamierzonego celu uczyniło jednak już Zrzeszenie greckich eksporterów owoców suszonych, które postanowiło sprzedawać koryntki i załadowywać z rzetelną tarą (wagą opakowania). Na skutek tego postanowienia używanie do opakowania skrzyń z grubego drzewa będzie niemożliwe. W dalszym ciągu prowadzone są również pertraktacje z eksporterami kalifornijskimi o wprowadzenie jednolitego opakowania owoców.

W ostatnim czasie Zrzeszenie (I. F. I. W. A.) czyniło usilne starania w kierunku przeszkodzenia podawania na skrzynkach z kalifornijskimi owocami suszonymi niewłaściwych danych, które wprowadzały w błąd odbiorców. Np. śliwki, które pod względem swej jakości nie odpowiadały przyjętym standartom, oznaczane były zwyczajnie jako śliwki „Santa Clara prunes".

Na zwróconą uwagę Kalifornijskiemu Zrzeszeniu Eksporterów Suszonych Owoców (California Dried Fruit Export Association) o niewłaściwym (fałszywym) oznaczaniu wysyłanego towaru, okazało się, że eksporterzy, którzy posługują się podawaniem niewłaściwych danych na opakowaniu eksportowanych owoców do Zrzeszenia eksporterów nie należą. Wspomniane zrzeszenie zapewniło I. F. I. W. A., że ze swej strony uczyni wszystko, aby uniemożliwić wysyłki owoców niezgodne z rzeczywistością.

W sprawie mieszanek owoców kalifornijskich, Międzynarodowe Zrzeszenie Związków Importerów i Hurtowników Artykułów Spożywczych (I. F. I. W. A.) czyni starania u amerykańskich czynników miarodajnych o oficjalne uznanie zestawień standartowych i o urzędowe ogłoszenie tych standartów.

Zjazd uchwalił zalecić wszystkim importerom owoców suszonych, należącym do I. F. I. W. A. kontynuowanie dalszej kontroli jakości otrzymywanych owoców suszonych z uwzględnieniem hamburskiego przyjacielskiego arbi-

trażu i sądu polubownego na podstawie t. zw. „Warenvereinsbedingungen" lub amsterdamskiego przyjacielskiego arbitrażu i sądu polubownego na podstawie warunków holenderskiego zrzeszenia importerów owoców południowych (Nederl. Zuidvruchtenvereeniging).

Do komitetu arbitrażowego weszły następujące osoby: Thorolf Mowinckel (Norwegia), Charles Chotin (Francja), Wilhelm Herrmann (Niemcy), Georg Rasmussen (Dania) i Dr J. F. ten Doesschate (Holandia).

Następny zjazd I. F. I. W. A. odbędzie się w 1938 r. w Niemczech i to w Monachium.

ZARZĄDZENIE, DOTYCZĄCE UTWORZENIA CENTRALI WYWOZU Z HISZPANII POMARAŃCZ, MANDARYNEK, CYTRYN I GRAPEFRUITÓW.

Rząd hiszpański wydał w dniu 6 września br. zarządzenie, dotyczące utworzenia centrali wywozu owoców.

Artykuł 1 tego zarządzenia brzmi: Centrala Wywozu Owoców Kwaśnych utworzoną będzie w Walencji i zależna od Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Do kompetencji Centrali należeć będzie zbiór, przygotowanie, przewóz i sprzedaż owoców kwaśnych jak pomarańcze, mandarynki, cytryny i grapefruity, jak również produktów pochodnych, przeznaczonych na eksport.

Centrala (C. E. A.) zajmować się więc będzie wszystkimi sprawami, począwszy od zbioru owocu w ogrodach aż do jego sprzedaży, regulować podział i sprzedaż, mając na względzie cały przebieg handlowy spraw jak również i rynki zbytu, finansowanie, przewóz, propagandę i wszelkie kwestie z tym związane.

C. E. A. sprzedawać będzie bezpośrednio w wypadkach, gdy uzna to za pożyteczne dla gospodarki narodowej.

Artykuł 2 przewiduje możliwość utworzenia agencji sprzedaży i kontroli za granicą w formie przewidzianej przez dekret.

Wreszcie artykuł 3 oznajmia, że z chwilą utworzenia się C. E. A. całkowity wywóz pomarańcz, mandarynek, cytryn i grapefruitów, jak i produktów pochodnych z jakiegokolwiek punktu obszaru republiki odbywać się będzie za pośrednictwem tego organizmu.

W związku z tym zarządzeniem ogólnym w dniu 11 września Rząd Hiszpański określił funkcje Centrali w sposób następujący:

Centrala Wywozu Owoców Kwaśnych wypełniać będzie następujące funkcje:

Klasyfikację i ocenę owoców z ogrodów stosownie do norm określonych przez Centralę i zgodnie z producentami na warunkach w jakich owoce oddane były do Centrali.

Ustanowienie skali co do odmian owoców, wraz z określeniem gatunkowym, które zawierać będzie skalę ilości zawartej glukozy.

Wyszczególnienie zon i dat, w których każdy gatunek będzie wywożony.

Regulację załadowań, jak również wskazywanie pory i portów dla jakich będzie mogła być uskuteczniona wysyłka owoców.

Określenie operacyj proponowanych przez eksporterów dla sprzedaży ich zwykłym odbiorcom i ustanowienie norm w jakich dokonywać się będą transakcje.

Uzgodnienie zobowiązań co do sprzedaży ostatecznej i konsygnacji z importerami każdego kraju.

Opracowanie tablic najniższych cen dla sprzedaży ostatecznych.

Przerwanie zbioru i wysyłki owoców z okolic dotkniętych mrozem.

W sprawie produkcji i wywozu artykułów pochodnych funkcje C. E. A. będą następujące:

Z chwilą utworzenia się C. E. A. żadne produkty pochodne nie będą wywożone z obszaru republiki bez pośrednictwa Centrali.

Rada Nadzorcza będzie mogła utworzyć agencje sprzedaży czy kontroli albo delegacje za granicą, o ile będzie uważała to za potrzebne.

KONSUMPCJA BANANÓW NA GŁOWĘ LUDNOŚCI W POLSCE I W INNYCH KRAJACH.

W Polsce wynosi 61 gramów rocznie, gdy tymczasem konsumpcja bananów na głowę ludności wynosi w Anglii — 6870 gramów, we Francji — 4100 gramów, w Niemczech — 1180 gr., w Holandii — 3860 gr. Finlandia zakupiła w 1935 r. 1762 ton bananów, w tym 1297 ton z Jamajki, 382 t. z Kamerunu angielskiego, 33 t. z Hondurasu, 21 t. z Wysp Kanaryjskich, 4 t. z Kamerunu Francuskiego. Prawie wszystkie te ilości sprowadzono przez port w Hull, Londyn, Hamburg, Rotterdam i Sztokholm, do których dochodzą statki bananowe. W 1936 r. przywóz bananów do Finlandii wynosił już 2.388 ton.

Kronika

SYTUACJA NA RYNKU TOWARÓW KOLONIALNYCH. (15 X 1937 r.)

Sytuacja w hurtowym handlu towarów kolonialnych wciąż jeszcze nie jest wyjaśniona. Ceny na poszczególne artykuły stale się zmieniają. — Mimo nadchodzącego sezonu gwiazdkowego zainteresowanie artykułami gwiazdkowymi bardzo małe. Zapasy towarów kolonialnych bardzo duże. Odpływ poszczególnych towarów do kraju jest znacznie mniejszy od nowych dowozów. W imporcie panuje coraz większy chaos. Próby unormowania importu napotykają na znaczne trudności z powodu posiadania przez liczne firmy krajowe promes kontyngentowych na niektóre towary kolonialne z transakcyj wiązanych, realizowanych wskutek zbliżania się upływu terminu

ich ważności. Dowozy nowych towarów są zatem znacznie większe od możliwości konsumpcyjnej rynku i wskutek tego rynek jest zdezorganizowany. Ma to bardzo ujemne następstwa dla handlu importowego w Gdyni, który nastawiony prawie wyłącznie na import towarów drogą morską, stracił dużo klientów i na obrotach.

Kawa surowa:

Obroty w kawie bardzo małe. Zainteresowanie rynku krajowego słabe. Kupcy krajowi zajmują stanowisko wyczekujące w pokrywaniu zapotrzebowania z uwagi na chwiejność cen, duże zapasy kawy i dowozy ponad możliwości konsumpcyjne. Skutek tego jest ten, że przy zdobywaniu klientów kupcy wzajemnie obniżają ceny, aby tylko dokonać sprzedaży kawy i bardzo często oddają kawę poniżej kosztów własnych. Obecne ceny kształtują się następująco: za 1 kg kawy oclonej loco magazyn importera: Rio 7 zł 3,75—3,85, Santos żółty zł 4,45—4,55, Santos zielony zł 4,60—4,65, Guatemala zł 5,00—5,40, Mexico zł 5,20—5,40 zależnie od gatunku.

Na rynkach zagranicznych europejskich w obrotach tranzytowych ruch w ostatnich paru dniach bardzo słaby. Transakcyj dokonywano tylko na drobniejsze partie. Ceny utrzymują się jednak na dawniejszym poziomie.

Na rynku w New Yorku tendencja różna, w jednym dniu mocna, w drugim spokojna, w innym znów niejednolita lub słaba. W ostatnim czasie komisjonerzy amerykańscy zaczęli odstępować coraz więcej kawy kupcom europejskim, przy czym transakcje wykonywano bardzo gładko. W czasie od 1—13 X br. sprzedano w New Yorku kawy Santos 152 tys. worków, a kawy Rio 46 tys. worków. Notowania cen o ile chodzi o sprzedaż loco utrzymują się na jednym poziomie. Santos sprzedawany jest za 1lb. po cenie 11,5 cent. dolarowego, a Rio po 9 cent. Przy dostawach na późniejsze okresy za wyjątkiem dostawy Rio na grudzień ceny mają tendencję zniżkową. Mianowicie notowano z dostawą na miesiąc:

	XII	III 38.	V	VII
Santos				
w dniu 1 X br.	10,08	9,45	9,25—9,24	9.09
15 X br.	9,84	9,12	8,86	8,75
Rio				
w dniu 1 X br.	6,31	5,98	5,88	5,81
15 X br.	6,37	5,68	5,55	5,38

Producenci kawy w Brazylii zostali zaniepokojeni wiadomością z Italii o wzrastającym imporcie kawy abisyńskiej do tego kraju. Włochy pokrywały przedtem zapotrzebowanie na kawę w 80% w Brazylii, importując z tego kraju około 45 tysięcy worków kawy rocznie. Obliczają, że już w chwili obecnej Abisynia jest zdolna wyprodukować rocznie około 35 tys. ton kawy.

Herbata:

W handlu hurt. herbatą sytuacja znacznie się pogorszyła w stosunku do poprzedn. okresu sprawozdawczego. Zainteresowanie rynku krajowego osłabło na wszystkie gatunki herbaty. Ceny spadły w herbacie ceylońskiej o 20—30 groszy na kg, a o ile chodzi o herbatę z Sumatry, to dolna granica ceny obniżyła się aż o 40 groszy na kg. Na Travancorę nie ma w ogóle nabywców i cen. Ceny kształtują się następująco: Sumatra zł 12,20—12,80 za 1 kg loco magazyn importera, Ceylon zwykły zł 12,50—13,00, Ceylon lepszy od zł 13,50 wzwyż.

Na rynku londyńskim tendencja stała. Popyt na wszystkie gatunki herbaty indyjskiej w dalszym ciągu bardzo duży i mocny. Pomimo tego zwyczajne gatunki herbaty można było nabyć jednak trochę łatwiej niż w poprzednich okresach. Ceny na te gatunki niejednolite. W notowaniach jednak nie nastąpiły na ogół zmiany. Średnie gatunki sprzedano po cenach poprzedniego okresu. Na herbaty ceylońskie popyt na wszystkie gatunki bardzo dobry. Ceny na zwyczajne i nisko średnie gatunki herbaty utrzymują się. Natomiast dobre średnie gatunki i gatunki najlepsze, ceny mają tendencję zwyżkową. Popyt na herbaty z Jawy i Sumatry na ogół dobry. Na niższe gatunki herbaty chińskiej z Keemunu zainteresowanie dość dobre i interesy dochodziły zawsze do skutku. Większą jednak uwagę zwracano na herbaty lepszych gatunków. Herbaty te były więcej atrakcyjne i sprzedaże dokonywano po cenach zwyżkowych.

W pierwszej dekadzie bm. sprzedano herbaty na rynku londyńskim ogółem 79.086 skrz., a w takimże okresie ubiegłego roku 80.106 skrzyń.

Notowania cen za 1 lb. przedstawiały się w czasie od 30 IX do 8 X następująco:

gatunki herbaty	indyjskie	ceylońskie
liściaste	1/2¼ d—5/1 d	1/2¾ d—2/—½ d
pekoe i orange pekoe (łamane)	1/2¼ d—3/10 d	1/2¾ d—2/7 ½ d
miał herbaciany	1/2¼ d—3/— d	1/3 d—1/11 d

Ceny za herbaty z Javy wahały się od 1/0½ d do 2/1 d., z Sumatry od 1/0¾ d. do 1/1¼ d, a z Chin za niższe gatunki od -/11 d do 1/2 d. za lepsze gatunki od 1/5 d do 3/— d, za miał herbaciany od -/7 d do -/7½ d.

Korzenie:

W handlu hurtowym korzeniami o ile chodzi o pieprz nie nastąpiła żadna zmiana na lepsze. Sprzedaż pieprzu dochodzi do skutku w bardzo rzadkich wypadkach pomimo, że artykuł ten sprzedaje się po cenie kosztu własnego, a czasami nawet ze stratą. W handlu pimentem i cynamonem ruch słaby, jednakże uważany jest jako normalny. Ceny kształtu-

ją się następująco za 1 kg loco magazyn importera: Pieprz czarny zł 4,60—4,70, cynamon Cassia vera zł 6,20—6,50, Cassia lignea 5—5,10 zł, piment zł 6,05—6,15.

Na rynkach zagranicznych ceny za pieprz mają tendencję zniżkową.

Owoce suszone:

W owocach suszonych tendencja niejednolita. W artykułach, których jest brak, ceny lekko zwyżkowały, natomiast w tych, których jest nadmiar ceny zniżkowały. Figi sprzedawane są nawet poniżej kosztów własnych. Obecne ceny kształtują się następująco: sułtanki kalifornijskie zł 2,38—2,40 za kg (towaru brak), sułtanki tureckie zł 2,20, koryntki greckie zł 1,25, figi greckie zł 1,22—1,30 (towaru za dużo) śliwki kalifornijskie zł 1,55 do 1,60.

TRANSPORTY OWOCÓW I TOWARÓW KOLONIALNYCH.

Dnia 2 października nadszedł do Gdyni s/s „Wiborg" z Rotterdamu z transportem 40.670 kg bananów.

Następny transport bananów nadszedł do portu gdyńskiego tym samym statkiem dnia 9 października. Transport ten wynosił 32.208 kg bananów.

s/s „Wiborg" spodziewany jest w Gdyni znowu dnia 22 bm. z ładunkiem ca 33.000 kg bananów.

Zapowiedziany przez nas w ostatnim numerze s/s „Lewant" na dzień 28 IX, nadszedł do Gdyni dnia 1 października. Statek wyładował w porcie 1.250 skrzyń cytryn włoskich i 88.000 kg fig i sułtanek tureckich.

Dnia 3 bm. zawinął do Gdyni s/s „Nordland", który przywiózł z portów greckich 188.000 kg fig i koryntek.

s/s „Scania" przywiózł do Gdyni dnia 5 bm. 2.470 skrzyń cytryn, 10.000 kg orzechów i 7.700 kg migdałów włoskich.

Dnia 6 bm. wyładował w Gdyni s/s „Hebe", który nadszedł z Amsterdamu — 20.397,5 kg kakao holenderskiego i 1.035 kg kawy z Nicaraguy.

s/s „Sleipner" przywiózł dnia 7 bm. transport 804 skrzyń cytryn włoskich.

Dnia 11 bm. nadszedł do portu gdyńskiego s/s „Baltrover" z transportem 11.000 kg pomarańcz z Mosambique. Statek przywiózł towar z przeładunku w Londynie.

s/s „Pułaski" nadszedł do Gdyni dnia 11 bm. i wyładował dla Gdyni: 3.035 worków kawy brazylijskiej, a dla Gdańska 1.484 worków.

Dnia 13 bm. nadszedł do Gdyni s/s „Hel", który przywiózł dla Gdyni 709 kg, dla Gdańska 1.762 kg kawy.

s/s „Chorzów" przywiózł dnia 13 bm. dla Gdyni: 4.032 kg herbaty, 4.429 kg kawy, 14.025 kg masła kakaowego, 33.582 kg ziarna kakaowego, 9.255 kg daktyli, 219 kg cynamonu i 4.323 kg winogron. Dla Gdańska: 21.563 kg masła kakaowego, 20.356 kg ziarna kakaowego, 651 kg goździków i 3.000 kg winogron.

Zapowiedziany przez nas na dzień 13 bm. s/s „Vasaland" nadszedł do Gdyni dnia 16 bm. Statek ten przywiózł transport 73.400 kg fig i koryntek, oraz 61.800 kg sułtanek i rodzynek z Grecji. Z Turcji przywiózł: 19.500 kg fig i sułtanek. Z portów Bliskiego Wschodu: cytryny syryjskie w ilości 1.300 skrzyń.

Dnia 18 bm. nadszedł do Gdyni s/s „Hindsholm" z transportem owoców świeżych i suszonych. Ponieważ nie nadesłano jeszcze dokumentów nie możemy podać ilości towaru.

TRANSAKCJE NA GDYŃSKIM RYNKU OWOCOWYM.

W czasie od 26 września do 15 października urządziły przedsiębiorstwa aukcyjne 6 przetargów, z których 4 przypadają na Aukcje Owocowe i 2 na Bałtyckie Aukcje Owocowe.

Ogółem wystawiono do przetargu 2.013 skrzyń pomarańcz z Mosambique, 1.412 skrzyń cytryn włoskich, 300 skrzyń cytryn palestyńskich i 435 worków fig greckich. Z wystawionych ilości sprzedano: 1.663 skrzyń pomarańcz z Mosambique, 812 skrzyń cytryn włoskich i 310 worków fig greckich wiankowych. Za pomarańcze portugalskie płacono 1,30—1,35 zł za 1 kg netto, cytryny włoskie 30,50—35,00 zł za skrzynię, figi greckie 1,20—1,30 zł za 1 kg netto.

Szczegółowy przebieg aukcyj przedstawia się następująco:

Aukcje Owocowe Sp. z o. o.

urządziły aukcję dnia 27 września wystawiając 712 skrzyń cytryn włoskich i 280 worków fig greckich wiankowych. Obydwie partie towaru sprzedano. Cytryny po 30,50—31,50 zł za skrzynię, figi po 1,25—1,30 zł za 1 kg netto. Tendencja spokojna — zainteresowanie słabe.

Do przetargu, który się odbył dnia 7 października wystawiono: 300 skrzyń cytryn włoskich, 410 worków fig greckich wiankowych i 400 worków koryntek greckich. Sprzedano przy słabym zainteresowaniu wszystkie cytryny po 27,50—28,50 zł za skrzynię, 380 worków fig greckich po 1,20—1,25 zł za kg i 275 worków koryntek greckich po 1,10—1,13 zł za kg. Na aukcji obecnych było 12 kupców.

Na aukcji w dniu 11 bm. oddano do przetargu 300 skrzyń cytryn palestyńskich, 400 skrzyń cytryn włoskich i 30 worków fig greckich wiankowych.

Cytryny palestyńskie wycofano z powodu braku nabywców. Sprzedano 100 skrzyń cytryn włoskich po 35 zł za skrz. i wszystkie figi po 1,20 zł za kg.

Wyznaczona na dzień 14 bm. aukcja na 300 skrzyń cytryn włoskich i 125 worków fig greckich nie odbyła się z powodu braku kupców.

Bałtyckie Aukcje Owocowe Sp. z o. o. urządziły aukcję dnia 29 września, na której wystawiły 1.638 skrzyń pomarańcz z Mosambique. Sprzedanych zostało 1.288 skrzyń po 1,30 zł za 1 kg. Mimo, że towar był dobry gatunkowo kupcy nie okazali większego zainteresowania. W aukcji wzięło udział 10 kupców.

Na aukcji dnia 4 października wystawiono 375 skrzyń pomarańcz z Mosambique. Towar w całości sprzedano po stosunkowo dobrej cenie 1,30—1,35 zł.

Na aukcji było 11 kupców.

WEWNĘTRZNY RYNEK HURTOWY.

W ostatnich dniach dowieziono na rynek gdyński ca 10.000 kg owoców krajowych. Na rynku nie ma już gruszek, śliwek i pomidorów. Za jabłka, których na rynku jest większa ilość, płacono około 40 groszy za kg.

Pomarańcze z Mosambique i brazylijskie w handlu hurtowym notowane są po 1,40 — 1,50 zł.

Winogrona rumuńskie sprzedawane są po 1,50 zł. Winogrona holenderskie po 9 i 10 zł klatka.

Cytryny włoskie Verdelli notowane są ca 30 zł za skrzynię. Cytryny włoskie Primafiore, których na rynku jest jeszcze bardzo mało, sprzedawane są po 38 zł. Zdaniem tutejszych kupców cytryny Primafiore spadną w cenie w najbliższym tygodniu, ponieważ są w drodze do Gdyni większe partie tego towaru.

KRONIKA ZAGRANICZNA

SPADEK OBROTÓW HERBATĄ NA RYNKU LONDYŃSKIM.

Według raportu „The Tea Brokers Association of London" z dnia 30 ub. m., na rynku londyńskim sprzedano w czasie od 1 stycznia do 30 września br. ogółem herbaty 2.425.407 skrzyń, wobec 2.842.328 skrzyń w analogicznym okresie ubiegłego roku. Z cyfr tych wynika, że na najgłówniejszym rynku handlu herbaty, jakim jest rynek londyński, obroty w tym roku spadły o około 15% w stosunku do obrotów w ubiegłym roku.

SPADEK ŚWIATOWEJ KONSUMPCJI HERBATY.

W numerze informacyjnym „The Netherlands Indies" wydanym przez Departament Spraw Ekonomicznych w Batavii (Nr 3 z dn. 31 III br. tom V) ukazały się specjalne dane o produkcji, eksporcie i konsumpcji światowej herbaty. Według informacji wymienionego departamentu konsumcja herbaty w poszczególnych częściach świata przedstawiała się następująco w milionach lbs. w latach 1922, 1929 i 1935:

	1922	1929	1935
W. Brytania i Irlandia	414,2	448,6	443,0
inne kraje Europy	48,4	63,5	79,0
Z. S. R. R. część europ.	1,6	63,0	52,1
Półn. i Środkowa Ameryka	135,8	129,4	122,8
Ameryka Południowa	6,4	13,7	11,9
Azja	27,5	42,6	36,1
Afryka	31,7	62,0	63,7
Australia i Australasia	52,5	61,9	56,2
inne pozostałe kraje	32,6	28,2	9,1
Razem	750,7	912,9	873,9

TEGOROCZNE ZBIORY HERBATY W PÓŁNOCNYCH INDIACH.

Według telegraficznych informacyj, uzyskanych z Kalkuty przez brokerów herbacianych w Londynie, tegoroczne zbiory herbaty oszacowane zostały w końcu września br. na 245.115.680 lbs. W roku ubiegłym zbiory herbaty w Półn. Indiach wynosiły w końcu września 234.438.340 lbs., a w analogicznym okresie 1935 r. 227.410.880 lbs.

PRODUKCJA PIEPRZU W INDIACH HOLENDERSKICH.

W numerze 7 miesięcznika „The Spice Mill", wydawanym w New Yorku ukazały się dane o produkcji pieprzu w Indiach Holenderskich. W roku bieżącym wyprodukowano ogółem około 55.000 ton pieprzu, w tym pieprzu czarnego Lampong — ok. 35 tys. ton, pieprzu białego Muntok — ok. 10 tys. ton i innego pieprzu ok. 10 tys. ton.

NOWE PRZEPISY DLA EKSPORTU ORZECHÓW LASKOWYCH W TURCJI.

Dla ściślejszej kontroli i nadzoru nad eksportem orzechów laskowych z Turcji, tureckie Ministerstwo Gospodarki wydało we wrześniu br. nowe przepisy regulujące eksport orzechów laskowych z tego kraju. Rozporządzenie ukazało się w dniu 9 września za nr. 2/7217 i weszło w życie tego samego dnia.

Hiszpania.

Jak się dowiadujemy, tegoroczne zbiory winogron w Almerii są bardzo słabe, wskutek długotrwałych deszczów, jakie nawiedziły te okolice.

Zbiory obliczane są na ca 500.000 beczek. Gatunek owocu jest dobry. W roku 1936 zbiory wyniosły ca 780.000 beczek, a w roku 1935 — 1.630.000 beczek.

Cypr.

Z Cypru donoszą, że tegoroczne zbiory owoców cytrusowych będą mniejsze od zeszłorocznych. Brak na razie cyfr szacunkowych.

Kanada.

W Ontario zbiory jabłek zapowiadają się dobrze. Gatunek owocu spodziewany jest również dobry.

Szczególnie dobrze zapowiadają się zbiory jabłek zimowych. Według ostatnich oszacowań oblicza się zbiory na ca 730.000 beczek. (W roku 1936 — 703.000 beczek).

Zbiory gruszek słabsze niż w roku ubiegłym o ca 50.000 buszli. Tegoroczne zbiory ocenia się na ca 150.000 buszli.

W Nowej Szkocji zbiory jabłek obliczane są na ca 500.000 beczek. Gatunek owocu ma być dobry, mimo dwukrotnych burz, jakie nawiedziły tamtejsze ogrody.

U. S. A.

Zbiory śliwek w stanie świeżym przeznaczone dla handlu i przemysłu oblicza się w Stanach: Kalifornii, Oregon, Washington, Idaho i Michigan na ca 130.000 małych ton, z tego przypada na Kalifornię i Michigan ca 65.000 m. t., na Washington, Oregon i Idaho — 45.000 m. t. Dla orientacji podajemy, że 1 mała tona równa się 907 kg (short ton).

Turcja.

Na rynku tureckim notowano w ostatnich dniach ceny sułtanek:

typ 7	14.75—15,25	w r. 1936	10.00—11,25
typ 8	15,50—16,875	w r. 1936	11.00—13.25
typ 9	17,00—18,25	w r. 1936	12,00—16.00
typ 10	18.00—21.00	w r. 1936	14,50—18,50
typ 11	21,50—22,50	w r. 1936	16.50—20.00

KONTROLA EKSPORTU OWOCÓW CYTRUSOWYCH Z PALESTYNY.

Konsulat R. P. w Tel-Aviv komunikuje, że w dniu 30 sierpnia br. ukazało się w „Palestine Gazette“ rozporządzenie Wysokiego Komisarza w przedmiocie kontroli eksportu owoców cytrusowych. W myśl powyższego rozporządzenia, eksport cytrusowy drogą morską dopuszczony będzie przez porty w Jaffie i Haifie, zaś drogą lądową via Kantara. Sprawa wywozu z portu w Tel-Avivie ma być w przyszłości oddzielnie uregulowana.

Towar przeznaczony na eksport będzie przyjęty do składów tranzytowych w urzędach celnych dopiero po przedstawieniu zaświadczenia inspektora owocowego o zdolności do eksportu. Koszty inspekcji w wysokości 1½ milima za skrzynkę lub 1 milima za małą skrzynkę, pokryte być muszą przez eksportera. Owoce eksportowe muszą być właściwie zebrane, dojrzałe, ale nie przejrzałe, wolne od chorób, stłuczeń, uszkodzeń mechanicznych lub fizjologicznych, otwartych ukłuć przez muchy owocowe, pęknięć, nieczystości skórki, wreszcie nie muszą mieć więcej zadrapań przez owady niż 15 i to tylko 2% owoców wadę tę może posiadać. Również owoce mające na skórze blizny od uderzenia gradu, czy jakiekolwiek inne o powierzchni większej od monety 1 milima, nie mogą być zakwalifikowane do eksportu, jeżeli 2% owoców w w skrzynce dotkniętych jest tą wadą.

Główny Urzędnik Ogrodniczy może zawiesić zbiór owoców przeznaczonych na eksport, jeżeli pozostawały pod wpływem wilgoci więcej niż 5 dni.

Owoce cytrusowe winny być pakowane w składach czystych, wolnych od wszelkich nieczystości i odpadków owocowych, owinięte w papier w dobrym gatunku i opatrzone znakiem firmy. Skrzynki przeznaczone na owoce, muszą być nowe i czyste oraz odpowiadać przepisanym przez rozporządzenie wymiarom. Pomarańcze muszą być pakowane w ilości od 120 do 360 w skrz., grapefruit'y od 80 do 126. Skrzynki mogą zawierać tylko jeden gatunek pomarańcz i pakowanie razem gatunków „Shamouti“ i „Baladi“ jest niedozwolone. Znak „Jaffa Orange“ będzie mógł być używany tylko dla gatunku „Shamouti“.

Towar badany będzie przez Inspektorów Owocowych, którzy otwierać będą zasadniczo 5% skrzynek. Jeżeli okaże się przy badaniu, że 10% skrzynek zawiera więcej niż 2% owoców nie nadających się do eksportu, świadectwo eksportowe nie będzie wydane. W razie braków opakowania, Inspekcja Owocowa zarządzić może przepakowanie towaru. Jeżeli powstaną podejrzenia co do nadużyć, Główny Urzędnik Ogrodniczy może również zarządzić ponowną inspekcję towaru. Spory co do zdatności towaru rozstrzygane będą przez specjalne Urzędy Odwoławcze (Boards of Reference), które utworzone będą w Haifie i Jaffie.

Rozporządzenie przewiduje również terminy zbioru owoców, zawartość soku i cukru oraz szczegółowe przepisy dotyczące firm, znakowania, składu i ochrony znaku towarowego. Należy jeszcze zaznaczyć, że owoce zakwalifikowane w obszarze celnym Tel-Aviv, eksportowane będą przez port w Jaffie.

Zarządzenie powyższe, według opinii tut. sfer gospodarczych, stanowi zaostrzenie obowiązujacych dotąd przepisów — niezupełnie po myśli eksporterów owoców cytrusowych, (vide tut. raport nr 57a/P1/XXX/15 z dnia 17 VI 1937 r.), zwłaszcza, iż obciąża ich dodatkową opłatą za koszty inspekcji.
